

1.

Πεδίο Ορισμού

1.1. Να βρείτε τα πεδία ορισμού των παρακάτω συναρτήσεων:

i. $f(x) = \frac{2x-1}{-x^2+2x+3}$

ii. $f(x) = \frac{7-x}{|x-1|-5}$

iii. $f(x) = \sqrt{x^2+3x-4}$

iv. $f(x) = \ln(-x^2 - 3x + 4)$

v. $f(x) = \frac{e^x}{\ln(x-1)}$

(Απόντ: i. $D_f = (-\infty, -1) \cup (-1, 3) \cup (3, +\infty)$ ii. $D_f = (-\infty, -4) \cup (-4, 6) \cup (6, +\infty)$)

iii. $D_f = (-\infty, -4] \cup [1, +\infty)$,   iv. $D_f = (-4, 1)$ v. $D_f = (1, 2) \cup (2, +\infty)$)

1.2. Να βρείτε τα πεδία ορισμού των παρακάτω συναρτήσεων:

i. $f(x) = \frac{x+1}{x^2+5x-6}$

ii. $f(x) = \frac{\sqrt{9-x^2}}{x-2}$

iii. $f(x) = \frac{\sqrt{|x|-4}}{x^2+4}$

iv. $f(x) = \frac{\ln(x+4)}{\sqrt{1-x}}$

(Απόντ: i. $D_f = (-\infty, -6) \cup (-6, 1) \cup (1, +\infty)$ ii. $D_f = [-3, 2) \cup (2, 3]$)

iii. $D_f = (-\infty, -4] \cup [4, +\infty)$,   iv. $D_f = (-4, 1)$)

1.3. Να βρείτε το πεδίο ορισμού των παρακάτω συναρτήσεων:

i. $f(x) = \frac{x-3}{2x^2-x-1}$

ii. $f(x) = \frac{4}{2\sin x - 1}$

iii. $f(x) = \frac{2}{x^3+1} + \frac{x}{x^3+6x+7}$

iv. $f(x) = \frac{3x}{2\eta\mu x + 3}$

v. $f(x) = \frac{x}{|x|-3}$

vi. $f(x) = \frac{1}{e^{2x} - e^x - 2}$

vii. $f(x) = \frac{5}{2\eta\mu x + 4}$

viii. $f(x) = \frac{8}{\ln(x-1)-1}$

(Απόντ: i. $D_f = (-\infty, -\frac{1}{2}) \cup (-\frac{1}{2}, 1) \cup (1, +\infty)$ ii. $D_f = \{x \in \mathbb{R} / x = 2k\pi \pm \frac{\pi}{3}\}$)

iii. $D_f = (-\infty, -1) \cup (-1, +\infty)$

iv. $D_f = \mathbb{R}$

v. $D_f = (-\infty, -3) \cup (-3, 3) \cup (3, +\infty)$

vi. $D_f = (-\infty, \ln 2) \cup (\ln 2, +\infty)$

vii. $D_f = \mathbb{R}$

viii. $D_f = (1, e+1) \cup (e+1, +\infty)$)

1.4. Να βρείτε το πεδίο ορισμού των παρακάτω συναρτήσεων:

i. $f(x) = \sqrt{2-x-x^2}$

iii. $f(x) = \ln(e^x - 1)$

v. $f(x) = \sqrt{|x-1|-4}$

(Απάντ: i. $D_f = [-2, 1]$)

ii. $D_f = (0, e^{-\frac{1}{2}}] \cup [1, +\infty)$

ii. $f(x) = \sqrt{2\ln^2 x + \ln x}$

iv. $f(x) = \sqrt{x^2 - 4} + \frac{1}{\sqrt{x-4}}$

vi. $f(x) = \sqrt{\frac{e^x - 2}{e^x - 1}}$

iii. $D_f = (0, +\infty)$

iv. $D_f = (4, +\infty)$

v. $D_f = (-\infty, -3] \cup [5, +\infty)$

vi. $(-\infty, 0) \cup [\ln 2, +\infty)$

1.5. Να βρείτε το πεδίο ορισμού της συνάρτησης:

$$f(x) = \frac{1}{(\lambda+1)x^2 + 2(\lambda-1)x + \lambda - 3}$$

για τις διάφορες τιμές του $\lambda \in \mathbb{R}$.

(Απάντ: $D_f = \begin{cases} \mathbb{R} \setminus \{-1\}, & \text{αν } \lambda = -1 \\ \mathbb{R} \setminus \left\{-1, \frac{3-\lambda}{1+\lambda}\right\}, & \text{αν } \lambda \neq -1 \end{cases}$)

1.6. Να βρείτε για ποιες τιμές του $\lambda \in \mathbb{R}$ το πεδίο ορισμού της

συνάρτησης: $f(x) = \ln[(\lambda - 2)x^2 + (\lambda + 1)x + \lambda + 1]$

είναι το $\mathbb{R}$.

(Απάντ: $\lambda \in (3, +\infty)$)

1.7. Να βρείτε το πεδίο ορισμού των παρακάτω συναρτήσεων:

i. $f(x) = \frac{x+2}{x^2-1}$

ii. $f(x) = \sqrt{4-x^2}$

iii. $f(x) = \ln\left(1 + \frac{1}{x}\right)$

iv. $f(x) = \ln(x + \sqrt{x^2 + 1})$

v. $f(x) = \frac{e^x + e^{-x}}{e^x - e^{-x}}$

(Απάντ: i. $\mathbb{R} \setminus \{-1, 1\}$, ii. $[-2, 2]$, iii. $(-\infty, -1) \cup (0, +\infty)$, iv. $\mathbb{R}$, v. $\mathbb{R}^*$)

1.8. Να βρείτε το πεδίο ορισμού των παρακάτω συναρτήσεων:

i. $f(x) = \sqrt{3x^3 - 3x + 2}$

ii. $f(x) = x^2 - 4x + \eta \mu \frac{\pi}{5}$

iii. $f(x) = x + \frac{1}{x}$

iv. $f(x) = \frac{x+1}{x-1}$

v. $f(x) = \frac{x}{x^2 - 4x}$

vi. $f(x) = \frac{2x+3}{x^2 - 3x + 2}$

(Απόλυτ: i. $\mathbb{R}$, ii. $\mathbb{R}$, iii. $\mathbb{R}^*$, iv. $\mathbb{R} - \{1\}$, v. $\mathbb{R} - \{0, 4\}$, vi. $\mathbb{R} - \{1, 2\}$)

1.9. Να βρείτε το πεδίο ορισμού των παρακάτω συναρτήσεων:

i. $f(x) = \frac{x-1}{x^2 + 1}$

ii. $f(x) = \frac{e^x}{\eta \mu x - 2}$

iii. $f(x) = \frac{x^2}{e^x}$

iv. $f(x) = \frac{\ln x}{x}$

v. $f(x) = \frac{x}{\ln x}$

vi. $f(x) = \frac{\ln x}{x-1}$.

(Απόλυτ: i. $\mathbb{R}$, ii. $\mathbb{R}$, iii. $\mathbb{R}^*$, iv. $(0, +\infty)$, v. $(0, 1) \cup (1, +\infty)$, vi. $(0, 1) \cup (1, +\infty)$)

1.10. Να βρείτε το πεδίο ορισμού των συναρτήσεων:

i. $f(x) = \frac{1}{e^x - 1}$

ii. $f(x) = \frac{e^x + e^{-x}}{e^x - e^{-x}}$

iii. $f(x) = \sqrt{2 - e^x}$

iv. $f(x) = \sqrt{\frac{e^x - 1}{3 - e^x}}$

v. $f(x) = \ln(\ln x)$

vi. $f(x) = \ln(1 - \ln x)$

(Απόλυτ: i. $\mathbb{R}^*$, ii. $\mathbb{R}^*$, iii. $(-\infty, \ln 2)$, iv. $[0, \ln 3], (1, +\infty)$, vi. $(0, e)$)

1.11. Να βρείτε το πεδίο ορισμού των συναρτήσεων:

i. $f(x) = \sqrt{x^2 - 5x + 6}$

ii. $f(x) = \sqrt{9 - x^2}$

iii. $f(x) = \frac{1}{\sqrt{1-x^2}}$

iv. $f(x) = x^{\frac{2}{3}}$

v. $f(x) = \sqrt[3]{x^6}$

vi. $f(x) = (x-2)^{-\frac{3}{4}}$

(Απόλυτ: i. $(-\infty, 2] \cup [3, +\infty)$, ii. $[-3, 3]$, iii. $(-1, 1)$, iv. $\mathbb{R}$, v. $\mathbb{R}$, vi. $(2, +\infty)$)

1.12. Να βρείτε το πεδίο ορισμού των συναρτήσεων:

- i. $f(x) = \sqrt{\ln^2 x - \ln x}$ ii. $f(x) = \ln \frac{1 + \sqrt{1-x^2}}{x}$
iii. $f(x) = \sqrt{\ln(\ln x)}$ iv. $f(x) = \left(x - \frac{1}{x}\right)^x$
v. $f(x) = \sqrt{e^x - e^{-x}}$ vi. $f(x) = (\ln x)^x$

(Απάντ: i. $(0, 1] \cup [e, +\infty)$, ii. $(0, 1]$, iii. $[e, +\infty)$, iv. $(-1, 0) \cup (1, +\infty)$, v. $[0, +\infty)$, vi. $(1, +\infty)$)

1.13. Δίνεται η συνάρτηση $f: A \rightarrow \mathbb{R}$, με $f(x) = \sqrt{2ax^2 - a^2x - 1}, a \in \mathbb{R}$.

Αν για τη συνάρτηση f είναι γνωστό ότι $1 \in A$, τότε να βρείτε την τιμή του a καθώς και το πεδίο ορισμού της f .

(Απάντ: $a = 1, (-\infty, -\frac{1}{2}] \cup [1, +\infty)$)

1.14. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{\sqrt{e^x - 1} + 2}{x - \alpha}, \alpha \in \mathbb{R}$. Να βρείτε τις δυνατές τιμές του α , αν είναι γνωστό ότι το πεδίο ορισμού της είναι το σύνολο $A = [0, +\infty)$.

(Απάντ: $\alpha < 0$)

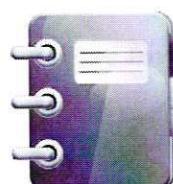
1.15. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \sqrt{x^2 - \alpha x + 1}$. Να βρείτε τις τιμές του α , ώστε το πεδίο ορισμού της f να είναι το σύνολο $A = \mathbb{R}$.

(Απάντ: $\alpha \in [-2, 2]$)

1.16. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = x(e^x - 1)$.

- i. Να αποδείξετε ότι $f(x) \geq 0$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$.
ii. Να βρείτε το πεδίο ορισμού των συναρτήσεων:
α) $g(x) = \sqrt{f(x)}$ β) $g(x) = \ln f(x)$
γ) $g(x) = \sqrt{\frac{f(x)}{x^2}}$.

(Απάντ: ii. α) $\mathbb{R}$, β) $\mathbb{R}^*$, γ) $\mathbb{R}^*$)

2.

Τύπος Συνάρτησης

2.1. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{x-2}{x-1}$. Να βρείτε:

- i. το πεδίο ορισμού της f
- ii. τις τιμές $f(2)$ και $f(f(2))$

(Απάντ: i. $D_f = (-\infty, 1) \cup (1, +\infty)$ ii. 0, 2)

2.2. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = x^2 + 1$.

- i. Να βρείτε το πεδίο ορισμού της f και τις τιμές $f(-1)$ και $f(f(2))$.
- ii. Να λύσετε την εξίσωση $f(x) = 5$.
- iii. Αν $\alpha, \beta \neq 0$, να βρείτε την τιμή της παράστασης:

$$\frac{f(\alpha+\beta)-f(\alpha-\beta)}{\alpha\beta}$$

(Απάντ: i. 2, 26   ii. $x = 2$ ή $x = -2$ iii. 4)

2.3. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \sqrt{\alpha x + 2\alpha}$, με $\alpha > 0$, για την οποία ισχύει

$f(10) = 6$. Να βρείτε:

- i. τον αριθμό α
- ii. το πεδίο ορισμού της f
- iii. τις τιμές $f(25)$ και $f\left(-\frac{5}{3}\right)$

(Απάντ: i. $\alpha = 3$ ii. $D_f = [-2, +\infty)$ iii. 9, 3)

2.4. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{x^2+10x+2\alpha}{x^3+\alpha}$ για την οποία ισχύει

$f(1) = 3$.

- i. Να βρείτε την τιμή του $\alpha \in \mathbb{R}$
- ii. Να βρείτε το πεδίο ορισμού της f .
- iii. Να λύσετε την ανίσωση $f(x) \leq 1$.

(Απάντ: i. $\alpha = 8$ ii. $D_f = (-\infty, -2) \cup (-2, +\infty)$ iii. $x \in (-\infty, -2) \cup (-2, -1] \cup [4, +\infty)$)

2.5. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{\ln(x+\alpha)}{\ln(\beta-x)}$ για την οποία ισχύει $f(-1) = 1$

και $f(-6) = 0$. Να βρείτε:

- i. τους αριθμούς α και β
- ii. το πεδίο ορισμού της f

(Απάντ: i. $\alpha = 7$, $\beta = 5$ ii. $D_f = (-7, 4) \cup (4, 5)$)

2.6. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \sqrt{x+\alpha}$ για την οποία ισχύει

$f(13) - f(-3) = 4$. Να βρείτε:

- i. τον αριθμό α
- ii. το πεδίο ορισμού της f
- iii. το πεδίο ορισμού της συνάρτησης: $g(x) = \frac{\ln(x+f(f(33)))}{x^2-f(f(-2)) \cdot |x|}$

(Απάντ: i. $\alpha = 3$ ii. $D_f = [-3, +\infty)$ iii. $D_g = (-3, -2) \cup (-2, 0) \cup (0, 2) \cup (2, +\infty)$)

2.7. Δίνεται η συνάρτηση: $f(x) = \sqrt{3-\log(x+\alpha)}$

για την οποία ισχύει $f(101) = 1$. Να βρείτε:

- i. την τιμή του α .
- ii. το πεδίο ορισμού της f .
- iii. το πεδίο ορισμού της συνάρτησης: $g(x) = \sqrt{f\left(f\left(\frac{11}{10}\right)\right) - \ln(x-f(2))}$

(Απάντ: i. $\alpha = -1$ ii. $(1, 10^3 + 1]$ iii. $(\sqrt{3}, e^{\sqrt{3}} + \sqrt{3})$)

2.8. Δίνεται η συνάρτηση: $f(x) = \begin{cases} x^2 - 3, & \text{αν } -5 \leq x \leq 1 \\ 4x - 2, & \text{αν } 1 < x < 15 \end{cases}$

- Να βρείτε το πεδίο ορισμού της f .
- Να βρείτε τις τιμές $f(-2)$, $f(3)$, $f(1)$ και $f(f(-4))$.
- Να λύσετε την εξίσωση $f(x) = 6$.

(Απάντ: i. $D_f = [-5, 15]$ ii. $1, 10, -2, 13, 50$ iii. $x = 2$ ή $x = -3$)

2.9. Δίνεται η συνάρτηση: $f(x) = \begin{cases} x + \alpha, & \text{αν } -6 \leq x < -1 \\ x^2 + \beta, & \text{αν } -1 \leq x < 7 \end{cases}$

για την οποία ισχύει $f(-2) = 5$ και $f(5) = 24$.

- Να βρείτε το πεδίο ορισμού της f .
- Να βρείτε τους αριθμούς α και β .
- Να βρείτε τις τιμές $f(-1)$ και $f(f(-3))$.
- Να λύσετε την εξίσωση $f(x) = 3$.

(Απάντ: i. $D_f = [-6, 7]$ ii. $\alpha = 7, \beta = -1$, iii. $0, 15$ iv. $x = 2$ ή $x = -4$)

2.10. Δίνεται η συνάρτηση: $f(x) = \begin{cases} |x| + \alpha, & \text{αν } -8 \leq x \leq -2 \\ x^2 + \alpha + 4, & \text{αν } -2 < x \leq 3 \\ \sqrt{x+4}, & \text{αν } 3 < x \leq 15 \end{cases}$

για την οποία ισχύει $f(-4) + f(1) + f(12) = 7$. Να βρείτε:

- το πεδίο ορισμού της f .
- τον αριθμό α .
- τις τιμές $f(-2)$, $f(3)$ και $f(f(f(-5)))$.

(Απάντ: i. $D_f = [-8, 15]$ ii. $\alpha = -3$ iii. $-1, 10, 3$)

2.11. Δίνεται η συνάρτηση: $f(x) = \begin{cases} 2-x^2, & \text{αν } x \leq 1 \\ 1-x, & \text{αν } x > 1 \end{cases}$

Να βρείτε:

- το πεδίο ορισμού της f .

- ii. τις τιμές $f(1)$ και $f(f(4))$
- iii. τους πραγματικούς αριθμούς α για τους οποίους ισχύει
 $f(\text{συνα}) = \frac{7}{4}$.

(Απάντ: i. $\mathbb{R}$ ii. 1, -7 iii. $\alpha = k\pi \pm \frac{\pi}{3}$, $k \in \mathbb{Z}$)

2.12. Δίνεται η συνάρτηση: $f(x) = \begin{cases} |x| + \alpha, & \alpha x - 3 \leq x \leq 6 \\ \sqrt{x-2}, & \alpha x \leq x \leq 12 \end{cases}$

Να βρείτε:

- i. το πεδίο ορισμού της f .
- ii. τον αριθμό α
- iii. τις τιμές $f(-2)$ και $f(f(11))$.

(Απάντ: i. $D_f = [-3, 12]$ ii. $\alpha = -4$ iii. -2, -1)

2.13. Έστω η συνάρτηση f με: $f(x) = \begin{cases} x^2 - 3, & \alpha x < 1 \\ 2x + 2, & \alpha x \geq 1 \end{cases}$

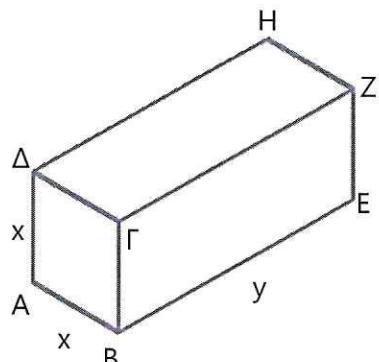
και α πραγματικός αριθμός, με $\alpha \in (0, 1)$. Να προσδιορίσετε τον α

ώστε να ισχύει: $[f(\alpha) + f(\alpha+1)] \left[\alpha f\left(\frac{1}{\alpha}\right) + f\left(\frac{1}{\alpha+1}\right) \right] = 1$

(Απάντ: $\alpha = \frac{1}{2}$)

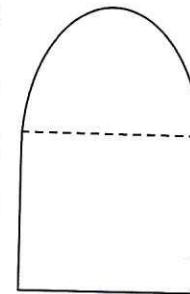
2.14. Ένα κουτί σχήματος ορθογωνίου παραλληλεπιπέδου έχει τετράγωνη βάση $AB\Gamma\Delta$ με πλευρά x και πλάτος $BE = y$. Αν η περίμετρος του $BEZ\Gamma$ είναι 20, να εκφράσετε ως συνάρτηση του x τον όγκο του κουτιού.

(Απάντ: $V(x) = 10x^2 - x^3$, $0 < x < 10$)

2.15. Σε έναν δήμο όλοι οι καταναλωτές νερού πληρώνουν 6€ πάγιο κάθε μήνα, ανεξαρτήτως αν καταναλώνουν ή όχι νερό. Για τα πρώτα $12m^3$ νερού πληρώνουν $0,60\text{€}/m^3$. Για κάθε m^3 νερού επιπλέον από τα $12m^3$ πληρώνουν $0,80\text{€}/m^3$. Αν σε έναν μήνα καταναλωθούν $x m^3$ νερό, να εκφράσετε το κόστος του νερού ως συνάρτηση του x .

2.16. Το διπλανό σχήμα αποτελείται από ένα ορθογώνιο και ένα ημικύκλιο και έχει περίμετρο 30. Να εκφράσετε το εμβαδόν του διπλανού σχήματος ως συνάρτηση του μήκους x της βάσης του ορθογωνίου.

2.17. Δίνονται οι συναρτήσεις $f(x) = \sqrt{x}$ και $g(x) = x^3 + 1$. Να βρείτε τις τιμές:

i. $f(g(2))$	ii. $g(f(4))$
iii. $f(f(16))$	iv. $g(g(0))$.

2.18. Να εξετάσετε αν ο αριθμός 4 είναι τιμή της συνάρτησης f , όταν:

i. $f(x) = x^2 - 4x + 8$	ii. $f(x) = \frac{x^2 - 4}{x - 2}$
iii. $f(x) = e^{x-1} + 3$	iv. $f(x) = e^x + \frac{x}{\ln 2} + 1$

2.19. Για τις παρακάτω συναρτήσεις, να βρείτε δύο αριθμούς α, β από το πεδίο ορισμού τους τέτοιους, ώστε να ισχύει $f(\alpha) \cdot f(\beta) < 0$.

i. $f(x) = x^3 - 2$	ii. $f(x) = x^3 + 2$
iii. $f(x) = e^{x^3} - 3x$	iv. $f(x) = 3\ln x - x$

v. $f(x) = 2^x - x^3$ vi. $f(x) = x - 2\ln x.$

2.20. Δίνονται οι συναρτήσεις:

$$f(x) = x + \ln x - 1 \text{ και } g(x) = e^x + x - 1.$$

Να συμπληρώσετε τις παρακάτω ισότητες θέτοντας στη θέση της παρένθεσης τον κατάλληλο αριθμό.

i. $0 = f( )$	ii. $e = f( )$
iii. $0 = g( )$	iv. $e^2 + 1 = f( )$
v. $e = g( )$	vi. $1 + \ln 2 = g( ).$

2.21. Δίνεται η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, με $f(x) = (x-1)^2 + 1$.

- i. Να λύσετε την εξίσωση $f(x) = 2$
- ii. Να αποδείξετε ότι $f(2-\alpha) + f(2-\beta) = f(\alpha) + f(\beta)$.

2.22. Δίνεται η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, με $f(x) = e^x$.

- i. Να βρείτε τον αριθμό $\alpha = f(\ln 2) + f(\ln 3)$.
- ii. Να αποδείξετε ότι $\frac{f(x+h)-f(x)}{h} = e^x \cdot \frac{e^h - 1}{h}$, για κάθε $h \neq 0$.

2.23. Δίνεται η συνάρτηση $f: \mathbb{R}^* \rightarrow \mathbb{R}$, με $f(x) = x^2 + 2 + \frac{1}{x^2}$. Να

αποδείξετε ότι:

- i. $f(x) = f\left(\frac{1}{x}\right)$, για κάθε $x \neq 0$.
- ii. $f(x) \geq 4$, για κάθε $x \neq 0$.

2.24. Δίνεται η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, με $f(x) = \frac{e^x + e^{-x}}{2}$. Να

αποδείξετε ότι:

- i. $f(\ln 2) = \frac{5}{4}$.
- ii. $f(-x) = f(x)$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$.
- iii. $f(x) \geq 1$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

2.25. Δίνεται η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, με $f(x) = \sqrt{x^2 + 1} + x$. Να αποδείξετε ότι:

- i. $f(x) \cdot f(-x) = 1$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$.
- ii. $x \cdot f\left(\frac{1}{x}\right) = \sqrt{1+x^2} + 1$, για κάθε $x > 0$.
- iii. $\frac{f(x)-f(-x)}{2} = x$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

2.26. Δίνεται η συνάρτηση $f: A \rightarrow \mathbb{R}$, με $A = (0, +\infty)$ και $f(x) = x + \frac{1}{x}$.

Να αποδείξετε ότι για κάθε $x \in \mathbb{R}$ ισχύουν:

i. $f\left(\frac{1}{x}\right) = f(x)$	ii. $f(x) \geq 2$
iii. $\sqrt{f^2(x)-2} \geq \sqrt{2}$	iv. $f\left(\sqrt{x^2+1}-x\right) = 2\sqrt{x^2+1}$

2.27. Δίνεται η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, με $f(x) = \frac{x}{1+x^2}$. Να αποδείξετε ότι:

i. $f(\sqrt{2}) > f(\sqrt{3})$	ii. $f\left(\frac{1}{x}\right) = f(x)$, για κάθε $x \neq 0$.
iii. $ f(x) \leq \frac{1}{2}$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$	iv. $f(x) + f(-x) = 0$

2.28. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \sqrt{2x}$. Θεωρούμε, επίσης, ένα σημείο $A(2, 0)$ του άξονα x' .

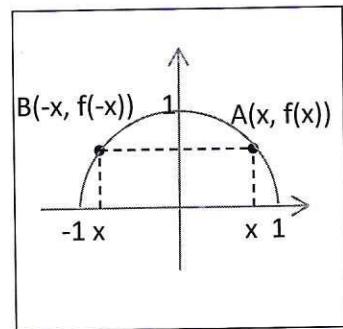
- i. Να εκφράσετε ως συνάρτηση του x την απόσταση ενός τυχαίου σημείου $M(x, f(x))$ από το σημείο A .
- ii. Να βρείτε το πεδίο ορισμού της παραπάνω συνάρτησης.
- iii. Να βρείτε την τιμή της παραπάνω συνάρτησης για $x = 2$.

2.29. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{1}{x}$, $x > 0$.

- i. Να εκφράσετε συναρτήσει του x την απόσταση ενός τυχαίου σημείου $M(x, f(x))$ Cf από την αρχή των αξόνων.

ii. Να δείξετε ότι $OM \geq \sqrt{2}$.

2.30. Στο διπλανό σχήμα έχουμε τη γραφική παράσταση της συνάρτησης $f(x) = \sqrt{1-x^2}$. Να εκφράσετε συναρτήσει του x το εμβαδόν του ορθογωνίου $ABΓΔ$ και να βρείτε το πεδίο ορισμού αυτής της συνάρτησης.

2.31. Ένα ορθογώνιο παραλληλόγραμμο έχει πλάτος 4m και μεταβλητό μήκος. Να βρείτε τον τύπο της συνάρτησης f που εκφράζει το εμβαδόν του ορθογωνίου συναρτήσει του μήκους της διαγωνίου του.

2.32. Μια βιοτεχνία παράγει x ($0 \leq x \leq 15$) αντικείμενα που κοστίζουν $10x^2 \cdot e^{-\frac{x}{6}}$ ευρώ, ενώ πωλούνται στην τιμή $P = 50e^{-\frac{x}{6}}$ ευρώ το ένα.

- i. Να εκφράσετε το κέρδος Π από την πώληση των x αντικειμένων ως συνάρτηση του x .
- ii. Να βρείτε τις τιμές του x για τις οποίες είναι $\Pi(x) > 0$.

2.33. Δίνεται συνάρτηση f με $f(x) = -x^2 + 5x$, $x \in [1, 3]$. Αν $M(x, y)$ τυχαίο σημείο της C_f με $x \in (1, 3)$ να εκφράσετε ως συνάρτηση του x την κατακόρυφη απόσταση d μεταξύ της C_f και του AB και να βρείτε την τιμή της για $x = 2$.

2.34. Δίνεται συνάρτηση f με $f(x) = \ln x$ και η ευθεία $y = x$.

Θεωρούμε τυχαίο σημείο $M(x, f(x))$ της C_f .

- i. Να εκφράσετε συναρτήσει του x , την απόσταση OM .
- ii. Να εκφράσετε, ως συνάρτηση του x , την απόσταση του σημείου M από την ευθεία $y = x$ και να βρείτε την τιμή της για $x = 1$. (να θεωρήσετε γνωστό ότι $\ln x < x$, για κάθε $x > 0$).

2.35. Στη γραφική παράσταση της συνάρτησης $f(x) = \ln x$

Θεωρούμε τα σημεία $A(x, f(x))$ και $B(x + 1, f(x+1))$ για $x > 1$.

- i. Να αποδείξετε ότι $\frac{f(x+1)+f(x)}{2} < f\left(\frac{2x+1}{2}\right)$.
- ii. Να εκφράσετε το εμβαδόν του τραπεζίου $ABΓΔ$ ως συνάρτηση του x όπου $Γ, Δ$ οι προβολές των A, B στον x' .
- iii. Αν $E(x)$ η συνάρτηση του ερωτήματος $β$, τότε να αποδείξετε ότι $E(2) < E(3) < \ln \frac{7}{2}$

2.36. Στη γραφική παράσταση της συνάρτησης $f(x) = x^2$, ένα

τυχαίο σημείο $M(x, f(x))$ της C_f καθώς και το σημείο $N\left(0, \frac{1}{4}\right)$ του άξονα y' .

Να εκφράσετε ως συνάρτηση του x την απόσταση MN καθώς και την απόσταση ML του σημείου M από την ευθεία $y = -\frac{1}{4}$ και στη συνέχεια να αποδείξετε ότι οι συναρτήσεις αυτές είναι ίσες.

3.

Σχετική Θέση Γραφικών Παραστάσεων

3.1. Να βρείτε τα σημεία τομής με τους άξονες των γραφικών παραστάσεων των συναρτήσεων:

i. $f(x) = x^2 - 4x + 3$

ii. $f(x) = |3x - 2| - 4$

iii. $f(x) = e^x + 2$

iv. $f(x) = \ln(x + 2)$

(Απάντ.: i. A(1, 0), B(3, 0), Γ.(0, 3), ii. A(0, -2), B(2, 0), Γ(- $\frac{2}{3}$, 0), iii. A(0, 3), iv. A(0, ln2) B(-1, 0))

3.2. Να βρείτε τη σχετική θέση με τον άξονα x'x των γραφικών παραστάσεων και συναρτήσεων:

i. $f(x) = -2x^2 + 5x + 3$

ii. $f(x) = \ln|x + 4|$

iii. $f(x) = \left(\frac{1}{2}\right)^x - 16$

iv. $f(x) = \frac{x^2 - 4}{1 - |x|}$

(Απάντ.: Πάνω από τον x': i. (- $\frac{1}{2}$, 3) ii. (-∞, -5) ∪ (-3, +∞), iii. (-∞, -4) iv. (-2, -1) ∪ (1, 2))

3.3. Να βρείτε τα σημεία τομής των γραφικών παραστάσεων των συναρτήσεων:

i. $f(x) = x^3 + 3x^2 - 2x + 1$ και $g(x) = x^2 + x + 1$

ii. $f(x) = x\ln x - 2x$ και $g(x) = x$

iii. $f(x) = 4^x + 2$ και $g(x) = 6(2^x - 1)$

iv. $f(x) = e^x \cdot \ln x + 6$ και $g(x) = 2e^x + 3\ln x$

(Απάντ.: i. A(0, 1) B(1, 3) Γ(-3, 7) ii. A($e^{\frac{3}{2}}$, $e^{\frac{3}{2}}$) iii. A(1, 6) B(2, 18)

iv. A(ln3, 6 + 3ln(ln3)) B(e^2 , $2e^{e^2} + 6$)

3.4. Δίνονται οι συναρτήσεις:

$$f(x) = x^2 - 4x + |x - 2|, \quad g(x) = |x - 2| - x + 4 \quad \text{και} \quad h(x) = 7 - x$$

Να βρείτε τα διαστήματα στα οποία:

- i. η C_f βρίσκεται κάτω από τη C_g
- ii. η C_h βρίσκεται πάνω από τη C_g

(Απάντ.: i. $x \in (-1, 4)$ ii. $x \in (-1, 5)$)

3.5. Δίνονται οι συναρτήσεις:

$$f(x) = x^2 + \alpha x + \beta \quad \text{και} \quad g(x) = x^3 - 3x^2 + \beta - 6\alpha, \quad \text{με } \alpha, \beta \in \mathbb{R}$$

Αν η C_f τέμνει τον άξονα x' στο -3 και η C_g τέμνει τον άξονα y' στο -6 , να βρείτε:

- i. τους αριθμούς α και β
- ii. τα σημεία τομής των C_f και C_g .

(Απάντ.: i. $\alpha = -1, \beta = -12$ ii. $A(-1, -10), B(2, -10), \Gamma(3, -6)$)

3.6. Οι γραφικές παραστάσεις των συναρτήσεων $f(x) = -x^2 + \alpha x + 1 - \alpha$ και $g(x) = x^2 + x - 2\alpha$, με $\alpha \in \mathbb{R}$, τέμνονται πάνω στην ευθεία $x = 2$. Να βρείτε:

- i. τον αριθμό α
- ii. τα διαστήματα στα οποία η C_f βρίσκεται κάτω από τη C_g .

(Απάντ.: i. $\alpha = 3$ ii. $x \in (-\infty, -1) \cup (2, +\infty)$)

3.7. Δίνονται οι συναρτήσεις $f(x) = x^2 + \alpha x - 4$ και $g(x) = |x - 2| - 3\alpha$, με $\alpha \in \mathbb{R}$. Άν οι C_f και C_g τέμνονται πάνω στην ευθεία $x = -1$, να βρείτε:

- i. τον αριθμό α
- ii. τα διαστήματα στα οποία η C_f βρίσκεται πάνω από τον άξονα x' .
- iii. τα σημεία τομής της C_g με τους άξονες.

(Απάντ.: i. $\alpha = 3$ ii. $x < -4$ ή $x > 1$ iii. $B(11, 0), \Gamma(-7, 0), A(0, -7)$)

3.8. Η γραφική παράσταση της συνάρτησης $f(x) = \frac{\ln(x+\alpha)}{\ln(x+\beta)}$, με $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$,

τέμνει τον άξονα x' στο -8 και διέρχεται από το σημείο $A(-1, 3)$. Να βρείτε:

- i. τους αριθμούς α και β
- ii. το πεδίο ορισμού της f
- iii. τα σημεία τομής της C_f με την ευθεία $y = 2$.

(Απάντ.: i. $\alpha = 9, \beta = 3$ ii. $D_f = (-3, -2) \cup (-2, +\infty)$ iii. $B(0, 2)$)

3.9. Η γραφική παράσταση της συνάρτησης $f(x) = \ln(x^2 - 2x + \alpha)$, με $\alpha \in \mathbb{R}$, διέρχεται από την αρχή των αξόνων. Να βρείτε:

- i. τον αριθμό α
- ii. το πεδίο ορισμού της f
- iii. τα διαστήματα στα οποία η C_f βρίσκεται κάτω από τον άξονα x'
- iv. τα σημεία τομής της C_f με την ευθεία $y = 2\ln 3$.

(Απάντ.: i. $\alpha = 1$ ii. $(-\infty, 1) \cup (1, +\infty)$ iii. $x \in (0, 1) \cup (1, 2)$ iv. $A(4, 2\ln 3), B(-2, 2\ln 3)$)

3.10. Δίνεται η συνάρτηση: $f(x) = \ln(|x - 2| + \alpha)$, με $\alpha \in \mathbb{R}$

Αν η C_f τέμνει τον άξονα x' στο σημείο 4 , να βρείτε:

- i. τον αριθμό α και το πεδίο ορισμού της f
- ii. τα διαστήματα στα οποία η C_f βρίσκεται πάνω από τον άξονα x' .
- iii. τα σημεία τομής της C_f με την ευθεία: $y = -2\ln \frac{1}{2}$

(Απάντ.: i. $\alpha = -1, D_f = (-\infty, 1) \cup (3, +\infty)$ ii. $x \in (-\infty, 0) \cup (4, +\infty)$ iii. $A(-3, \ln 4), B(7, \ln 4)$)

3.11. Στο ίδιο σύστημα αξόνων να χαράξετε τις γραφικές παραστάσεις των συναρτήσεων:

- i. $f(x) = \ln x$ και $g(x) = |\ln x|$
- ii. $f(x) = \ln x$ και $g(x) = \ln \frac{1}{x}$
- iii. $f(x) = \ln x$ και $g(x) = \ln(e^2 \cdot x)$
- iv. $f(x) = \ln x$ και $g(x) = \ln(-x)$

3.12. Δίνεται η συνάρτηση: $f(x) = x^3 - \alpha x^2 + \alpha x - 1$, με $\alpha \in \mathbb{R}$

Αν η C_f διέρχεται από το σημείο $A(2, 1)$, τότε:

- i. Να βρείτε τον αριθμό α
- ii. Να χαράξετε τη γραφική παράσταση της f .

(Απάντ.: i. $\alpha = 3$)

3.13. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \ln(1 - e^x)$.

- i. Να βρείτε τα κοινά σημεία της C_f με τον άξονα x' .
- ii. Να βρείτε τη σχετική θέση της C_f με τον άξονα x'

(Απάντ.: i. δεν έχει, ii. για $x < 0$ $f(x) < 0$)

3.14. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = x^3 - x^2$ και η ευθεία ε : $y = 2x - 2$.

- i. Να βρείτε τα κοινά σημεία της C_f και της ε .
- ii. Να βρείτε τη σχετική θέση των C_f και ε .

(Απάντ.: i. $A(1, 0)$, $B(\sqrt{2}, 2\sqrt{2} - 2)$, $C(-\sqrt{2}, -2\sqrt{2} - 2)$, ii. $f(x) > y$ όταν $x \in (-\sqrt{2}, -1) \cup (\sqrt{2}, +\infty)$)

3.15. Έστω ότι γραφική παράσταση της συνάρτησης $f(x) = \alpha \ln(x + 1) + \beta$ τέμνει τον άξονα x' στο σημείο $e - 1$ και τον άξονα y' στο 2.

- i. Να βρείτε τα α, β
- ii. Να βρείτε το σημείο της C_f που έχει τεταγμένη $2 - 2\ln 2$.

(Απάντ.: i. $\alpha = -2, \beta = 2$ ii. $A(1, 2 - 2\ln 2)$)

3.16. Να βρείτε τη σχετική θέση των συναρτήσεων f και g για τις οποίες ισχύει:

i. $f(x) = g(x) + x^2 - 1, x \in \mathbb{R}$

ii. $f(x) = g(x) + \ln x - 1, x > 0$

(Απάντ.: C_f πάνω από C_g : i. $(-\infty, -1) \cup (1, +\infty)$ ii. $(e, +\infty)$)

3.17. Με τη βοήθεια της γραφικής παράστασης της συνάρτησης $f(x) = e^x$, να χαράξετε πρόχειρα τις γραφικές παραστάσεις των συναρτήσεων: $f_1(x) = -e^x$, $f_2(x) = e^{-x}$, $f_3(x) = e^x - 1$, $f_4(x) = e^x + 1$.

3.18. Με τη βοήθεια της γραφικής παράστασης της συνάρτησης $f(x) = \ln x$, να χαράξετε πρόχειρα τις γραφικές παραστάσεις των συναρτήσεων: $f_1(x) = |\ln x|$, $f_2(x) = \ln \frac{1}{x}$, $f_3(x) = \ln x + 1$, $f_4(x) = \ln(x - 1)$.

3.19. Να χαράξετε τις γραφικές παραστάσεις των συναρτήσεων:

i. $f(x) = \begin{cases} x^3, & x \geq 0 \\ x, & x < 0 \end{cases}$

ii. $f(x) = \begin{cases} x^3, & x \leq 0 \\ \sqrt{x}, & x > 0 \end{cases}$

iii. $f(x) = \begin{cases} e^x, & x \leq 0 \\ 2, & x > 0 \end{cases}$

iv. $f(x) = \begin{cases} x^2 - 1, & x < 1 \\ \ln x, & x \geq 1 \end{cases}$

3.20. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{e^x - \alpha}{x}$, της οποίας η γραφική παράσταση διέρχεται από το σημείο $M\left(\ln 2, \frac{1}{\ln 2}\right)$.

- Να βρείτε το πεδίο ορισμού A της f καθώς και την τιμή του α .
- Να αποδείξετε ότι η γραφική παράσταση της f βρίσκεται πάνω από τον άξονα x , x' για κάθε $x \in A$.

(Απάντ.: i. $A_f = \mathbb{R}^*$, $\alpha = 1$)

3.21. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = x^2(\ln x - 1)$. Να βρείτε:

- Το πεδίο ορισμού A της f .
- Τα σημεία τομής (αν υπάρχουν) της C_f με τους άξονες x' και y' .
- Το διάστημα στο οποίο η C_f βρίσκεται κάτω από τον άξονα x' .

(Απάντ: i. $A = (0, +\infty)$, ii. $A(e, 0)$, iii. $(0, e)$)

3.22. Δίνονται οι συναρτήσεις $f(x) = \frac{e^x}{1-e^x}$ και $g(x) = \ln \frac{x}{x+1}$.

- Να βρείτε το πεδίο ορισμού των συναρτήσεων f και g .
- Να βρείτε το διάστημα στο οποίο η C_f βρίσκεται κάτω από τον άξονα x' .
- Αν $M(\alpha, \beta) \in C_f$, τότε να δείξετε ότι $M'(\beta, \alpha) \in C_g$.

(Απάντ: i. $(-\infty, 0)$, $(-\infty, -1) \cup (0, +\infty)$, ii. $(0, +\infty)$)

3.23. Δίνονται οι συναρτήσεις $f(x) = x^3 + x$ και $g(x) = 2x^2 + 2$.

- Να βρείτε το κοινό σημείο των C_f και C_g .
- Να βρείτε το διάστημα στο οποίο η C_f βρίσκεται κάτω από τη C_g .

(Απάντ: i. $A(2, 10)$, ii. $(-\infty, 2)$)

3.24. Δίνονται οι συναρτήσεις $f(x) = x^2 \cdot e^x + 1$ και $g(x) = x^2 + 1$.

- Να βρείτε το κοινό σημείο των γραφικών παραστάσεων C_f και C_g .
- Να βρείτε το διάστημα στο οποίο η C_f βρίσκεται πάνω από τη C_g .

(Απάντ: i. $A(0, 1)$, ii. $(0, +\infty)$)

3.25. Να βρείτε τη σχετική θέση καθώς και τα σημεία τομής των γραφικών παραστάσεων C_f και C_g , όταν:

- $f(x) = g(x) + x^2 - 1, x \in \mathbb{R}$

- ii. $f(x) = g(x) + \ln x - 1, x > 0$
- iii. $f(x) = g(x) + e^x - 1, x \in \mathbb{R}$
- iv. $f(x) = g(x) + x^2 - 3x + 2, x \in \mathbb{R}$

(Απάντ: i. A(1, f(1)), B(-1, f(-1)), ii. A(e, f(e)), iii. A(0, f(0)), iv. A(1, f(1)), B(2, f(2))

3.26. Δίνονται οι συναρτήσεις $f(x) = x^2 + 1$ και $g(x) = \alpha x$.

- i. Να βρείτε τις τιμές του α , ώστε η C_f βρίσκεται πάνω από τη C_g , για κάθε $x \in \mathbb{R}$.
- ii. Να βρείτε τις τιμές του α , ώστε οι C_f και C_g να έχουν ακριβώς ένα κοινό σημείο.

3.27. Έστω οι συναρτήσεις $f, g: A \rightarrow \mathbb{R}$ και η συνάρτηση

$$g(x) = \frac{2f^2(x) + f(x) + 1}{4x^2 + x + 1} \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}. \text{ Να δείξετε ότι } C_g \text{ είναι πάνω από τον άξονα } x'x.$$

3.28. Έστω η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει:

$$f^3(x) + f^2(x) + 2f(x) = x^2 + x + 4 \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}.$$

Να δείξετε ότι $f(x) > 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

3.29. Έστω $A = (-\infty, -\frac{1}{3}] \cup [\frac{1}{3}, +\infty)$ και η συνάρτηση $f: A \rightarrow \mathbb{R}$

για την οποία ισχύει $f^2(x) = 9x^2 - 1$.

- i. Να δείξετε ότι η C_f δεν τέμνει τον άξονα $y'y$.
- ii. Να βρείτε τα σημεία τομής της C_f με τον άξονα $x'x$.

(Απάντ: ii. $A(-\frac{1}{3}, 0) \cup (\frac{1}{3}, 0)$)

4.

Σύνολο Τιμών

4.1. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{2x-1}{x-2}$. Να βρείτε:

- το πεδίο ορισμού της f .
- το σύνολο τιμών της f .

(Απάντ.: i. $R - \{2\}$, ii. $R - \{2\}$)

4.2. Δίνεται η συνάρτηση $f: [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$ με $f(x) = \frac{x-2}{x-1}$. Να βρείτε το σύνολο τιμών της f .

(Απάντ.: $[2, +\infty)$)

4.3. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \sqrt{9 - \sqrt{x+1}}$. Να βρείτε:

- το πεδίο ορισμού της f .
- το σύνολο τιμών της f .

(Απάντ.: i. $[-1, 80]$, ii. $[0, 3]$)

4.4. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{x+1}{|x+1|-2}$.

- Να βρείτε το πεδίο ορισμού της f .
- Να αποδείξετε ότι ο αριθμός 2 ανήκει στο σύνολο τιμών της f .

(Απάντ.: $(-\infty, -3) \cup (-3, 1) \cup (1, +\infty)$)

4.5. Να γράψετε το σύνολο τιμών των παρακάτω συναρτήσεων:

i. $f(x) = x^4$	ii. $f(x) = x^5$	iii. $f(x) = \sin x$
iv. $f(x) = \eta \mu^2 x$	v. $f(x) = e^x + 1$	vi. $f(x) = \ln x + 1$

(Απάντ.: i. $[0, +\infty)$, ii. $\mathbb{R}$, iii. $[-1, 1]$, iv. $[0, 1]$, v. $(1, +\infty)$, vi. $\mathbb{R}$)

4.6. Δίνεται η συνάρτηση: $f(x) = \begin{cases} x^2 + 1, & \text{αν } -2 < x \leq 1 \\ \frac{2}{x}, & \text{αν } x > 1 \end{cases}$

- Να χαράξετε τη γραφική παράσταση της f .
- Με τη βοήθεια της C_f να βρείτε το σύνολο τιμών της f .

(Απάντ: ii. $(0, 5)$)

4.7. Δίνεται η συνάρτηση: $f(x) = \begin{cases} -x, & \text{αν } x \leq 0 \\ e^x, & \text{αν } x > 0 \end{cases}$

- Να χαράξετε τη γραφική παράσταση της f .
- Με τη βοήθεια της C_f να βρείτε το σύνολο τιμών της f .

(Απάντ: ii. $[0, +\infty)$)

4.8. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = x + |x - 2|$

- Να γράψετε τον τύπο της f χωρίς το σύμβολο της απόλυτης τιμής.
- Να σχεδιάσετε τη γραφική παράσταση της f .
- Με τη βοήθεια της C_f να βρείτε το σύνολο τιμών της f .

(Απάντ: iii. $[2, +\infty)$)

4.9. Δίνεται η συνάρτηση: $f(x) = \frac{x^2 + 3x + \alpha}{x + 2}$, με $\alpha \in \mathbb{R}$.

Η C_f διέρχεται από το σημείο $A(-1, 0)$.

- Να βρείτε τον πεδίο ορισμού της f και τον αριθμό α .
- Να απλοποιήσετε τον τύπο της f και να χαράξετε τη γραφική της παράσταση.
- Με τη βοήθεια της C_f να βρείτε το σύνολο τιμών της f .

(Απάντ: i. $\alpha = 2$ και $x \neq -2$, ii. $f(x) = x + 1$, iii. $\mathbb{R} - \{-1\}$)

4.10. Δίνεται η συνάρτηση: $f(x) = \begin{cases} -x^2 - 1, & \text{αν } x \leq 0 \\ -2, & \text{αν } 0 < x < 1 \\ \frac{3}{x}, & \text{αν } x \geq 1 \end{cases}$

- Να χαράξετε τη γραφική παράσταση της f .
- Με τη βοήθεια της C_f να βρείτε το σύνολο τιμών της f .

(Απάντ.: ii. $(-\infty, -1] \cup (0, 3]$)

4.11. Δίνεται η συνάρτηση: $f(x) = \begin{cases} \frac{1}{|x|}, & \text{αν } |x| > 1 \\ x^2, & \text{αν } |x| \leq 1 \end{cases}$

- Να κάνετε τη γραφική παράσταση της f .
- Με τη βοήθεια της C_f να βρείτε το σύνολο τιμών της f .

(Απάντ.: ii. $[0, 1]$)

4.12. Δίνεται η συνάρτηση: $f(x) = \begin{cases} -\frac{1}{x}, & \text{αν } x < -1 \\ -x + 4, & \text{αν } -1 \leq x \leq 1 \\ \ln \frac{1}{x}, & \text{αν } x > 1 \end{cases}$

- Να χαράξετε τη γραφική παράσταση της f .
- Με τη βοήθεια της C_f να βρείτε το σύνολο τιμών της f .

(Απάντ.: ii. $(-\infty, 0) \cup (0, 1) \cup [3, 5]$)

4.13. Δίνεται συνάρτηση με $f(x) = 2 + e^{x-1}$

- Να βρείτε το σύνολο τιμών της συνάρτησης.
- Να δείξετε ότι η εξίσωση $f(x) = \sqrt{5}$ έχει μια τουλάχιστον λύση.

4.14. Να βρείτε το σύνολο τιμών των παρακάτω συναρτήσεων:

- $f(x) = 1 + \sqrt{x}$
- $f(x) = x^2 - 2$

- iii. $f(x) = |x| + 3$ iv. $f(x) = \sqrt{x-3}$
 v. $f(x) = \frac{x}{x-2}$ vi. $f(x) = e^x - 3$
 vii. $f(x) = e^{-x} - 1$

(Απάντ: i. $[1, +\infty)$, ii. $[-2, +\infty)$, iii. $[3, +\infty)$, iv. $[0, +\infty)$, v. $(-\infty, 1) \cup (1, +\infty)$, vi. $(-3, +\infty)$, vii. $(-1, +\infty)$)

4.15. Να βρείτε το σύνολο τιμών των παρακάτω συναρτήσεων:

- i. $f(x) = e^{x-1} + 2$ ii. $f(x) = 1 - \sqrt{x-1}$
 iii. $f(x) = \ln(x-1)$ iv. $f(x) = (x-2)^2 - 1$
 v. $f(x) = 2\ln(e^x + 1) - 1$ vi. $f(x) = \frac{2x-1}{x+1}$

(Απάντ: i. $(2, +\infty)$, ii. $(-\infty, 1]$, iii. $\mathbb{R}$, iv. $[-1, +\infty)$, v. $(-1, +\infty)$, vi. $(-\infty, 2) \cup (2, +\infty)$)

4.16. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \sqrt[3]{x+1}$.

- i. Να βρείτε το σύνολο τιμών της συνάρτησης f .
 ii. Να εξετάσετε ποιες από τις παρακάτω εξισώσεις έχουν τουλάχιστον μια λύση:
 α. $f(x) = 0$
 β. $f(x) = \sqrt{2}$
 γ. $f(x) = \eta \mu \theta, \theta \in \left(0, \frac{\pi}{2}\right)$

(Απάντ: $[1, +\infty)$)

4.17. Δίνονται οι συναρτήσεις $f(x) = \sqrt{x}$ και $g(x) = x^2 + 1$. Να βρείτε τις συναρτήσεις:

- i. $g \circ f$ ii. $f \circ g$

(Απάντ.: i. $(g \circ f)(x) = x + 1, x \geq 0$ ii. $(f \circ g)(x) = \sqrt{x^2 + 1}, x \in \mathbb{R}$)

4.18. Δίνονται οι συναρτήσεις $f(x) = \frac{x}{x+4}$ και $g(x) = \frac{1}{x-3}$. Να βρείτε τις συναρτήσεις:

i. $g \circ f$ ii. $f \circ g$

(Απάντ.: i. $\frac{x+4}{-2x-12}$, $x \neq -6$ και $x \neq -4$ ii. $\frac{1}{4x-11}$, $x \neq \frac{11}{4}$ και $x \neq 3$)

4.19. Δίνονται οι συναρτήσεις $f(x) = \sqrt{x+2}$ και $g(x) = x^2 + 4$. Να βρείτε τις συναρτήσεις:

i. $g \circ f$ ii. $f \circ g$

(Απάντ.: i. $x + 6$, $x \geq -2$ ii. $\sqrt{x^2+6}$, $x \in \mathbb{R}$)

4.20. Δίνονται οι συναρτήσεις $f(x) = \sqrt{1-x}$ και $g(x) = \ln x$. Να ορίσετε τις συναρτήσεις:

i. $f \circ g$ ii. $g \circ f$

(Απάντ.: $\sqrt{1-\ln x}$, $(0, e]$ ii. $\ln \sqrt{1-x}$, $(-\infty, 1)$)

4.21. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{x^2+x-12}{x^2-9}$

- i. Να βρείτε το πεδίο ορισμού της f και να απλοποιήσετε τον τύπο της.
- ii. Να ορίσετε τη συνάρτηση $f \circ f$.

(Απάντ.: i. $(-\infty, -3) \cup (-3, 3) \cup (3, +\infty)$ $f(x) = \frac{x+4}{x+3}$ ii. $\frac{5x+16}{4x+13}, x \neq -\frac{13}{4}, x \neq -3, x \neq -\frac{5}{2}, x \neq 3$)

4.22. Δίνονται οι συναρτήσεις $f(x) = x + 1$ και $g(x) = x^2 - 2x + 3$. Να βρείτε τα κοινά σημεία των γραφικών παραστάσεων των συναρτήσεων $f \circ g$ και $g \circ f$.

(Απάντ.: A(1, 3))

4.23. Οι γραφικές παραστάσεις των συναρτήσεων

$f(x) = 2x + \alpha$ και $g(x) = 3x + 2\alpha$, όπου $\alpha \in \mathbb{R}$, τέμνονται πάνω στην ευθεία $x = 1$.

- i. Να βρείτε τον αριθμό α .
- ii. Να αποδείξετε ότι οι συναρτήσεις $f \circ g$ και $g \circ f$ είναι ίσες.

(Απάντ.: i. $\alpha = -1$)

4.24. Δίνονται οι συναρτήσεις $f(x) = 4x + \lambda$ και $g(x) = -4x - 2\lambda + 4$,

όπου $\lambda \in \mathbb{R}$. Αν οι συναρτήσεις $f \circ f$ και $g \circ g$ είναι ίσες, να βρείτε τον αριθμό λ .

(Απάντ.: $\lambda = 12$)

4.25. Δίνονται οι συναρτήσεις $f(x) = \sqrt{x^2 - 4x}$, $g(x) = x^2 - 1$ και

$h(x) = \sqrt{x - 2}$. Να ορίσετε τη συνάρτηση $f \circ g \circ h$.

(Απάντ.: $(f \circ g \circ h)(x) = \sqrt{x^2 - 10x + 21} \quad x \in [2, 3] \cup [7, +\infty)$)

4.26. Δίνονται οι συναρτήσεις $f(x) = \alpha x - 1$ και $g(x) = 7x - \alpha$,

με $\alpha \in \mathbb{R}$. Να βρείτε για ποιες τιμές του α οι συναρτήσεις $f \circ g$ και $g \circ f$ είναι ίσες.

(Απάντ.: $\alpha = -2$, $\alpha = 3$)

4.27. Δίνεται συνάρτηση $f: [-16, 5] \rightarrow \mathbb{R}$ και οι συναρτήσεις

$g(x) = 3x - 4$ και $h(x) = 9 - x^2$. Να βρείτε το πεδίο ορισμού της συνάρτησης: $\varphi(x) = (f \circ g)(x) + (f \circ h)(x)$

(Απάντ.: $x \in [-4, -2] \cup [2, 3]$)

4.28. Έστω οι συναρτήσεις $f(x) = \sqrt{x-2}$ και $g(x) = \ln(x-2)$. Να βρείτε τις συναρτήσεις:

i. $g \circ f$ ii. $f \circ g$

(Απάντ.: i. $(g \circ f)(x) = \ln(\sqrt{x-2} - 2)$, $x > 6$ ii. $(f \circ g) = \sqrt{\ln(x-2)-2}$, $x \geq e^2 + 2$)

4.29. Να προσδιορίσετε τη συνάρτηση $g \circ f$ αν

i. $f(x) = x^2$	και	$g(x) = \ln x$
ii. $f(x) = \eta \mu x$	και	$g(x) = \sqrt{1-x^2}$
iii. $f(x) = \frac{5\pi}{4}$	και	$g(x) = \varepsilon \varphi x$.

(Απάντ.: i. $(g \circ f)(x) = \ln x^2$, $x \neq 0$ ii. $(g \circ f)(x) = \sqrt{1-\eta \mu^2 x}$, $x \in \mathbb{R}$ iii. $(g \circ f)(x) = 1$, $x \in \mathbb{R}$)

4.30. Δίνονται οι συναρτήσεις $f(x) = x^2 + 4$ και $g(x) = \frac{1}{x-2}$. Να βρείτε τις συναρτήσεις:

i. $f \circ g$ ii. $g \circ f$ iii. $g \circ g$

(Απάντ.: i. $\frac{1}{(x-2)^2} + 4$, $x \neq 2$ ii. $\frac{1}{x^2+2}$, $x \in \mathbb{R}$ iii. $\frac{x-2}{-2x+5}$, $x \neq \frac{5}{2}$)

4.31. Δίνονται οι συναρτήσεις $f(x) = \frac{2x}{x-1}$ και $g(x) = \sqrt{x-2}$. Να βρείτε τις συναρτήσεις:

i. $g \circ f$ ii. $f \circ g$ iii. $f \circ \frac{1}{f}$

(Απάντ.: i. $\sqrt{\frac{2}{x-1}}$, $x \neq 1$ ii. $\frac{2\sqrt{x-2}}{\sqrt{x-2}-1}$, $x \in [2, 3] \cup (3, +\infty)$ iii. $\frac{2x-2}{-x-1}$, $(-\infty, -1) \cup (-1, 1) \cup (1, +\infty)$)

4.32. Δίνονται οι συναρτήσεις $f(x) = 2x - 1$ και $g(x) = 3ax + 1$. Για ποια τιμή του $a \in \mathbb{R}$ ισχύει $g \circ f = f \circ g$;

(Απάντ.: $a = 0$)

4.33. Δίνεται η συνάρτηση $f: [-2, 1] \rightarrow \mathbb{R}$. Να βρείτε το πεδίο ορισμού των συναρτήσεων.

- i. $g(x) = f(2x - 3)$ ii. $h(x) = f(x^2)$ iii. $\varphi(x) = f(\ln x)$
 (Απάντ: i. $\left[\frac{1}{2}, 2\right]$, ii. $[-1, 1]$, iii. $[e^{-2}, e]$)

4.34. Αν η συνάρτηση f έχει πεδίο ορισμού το $A=(0, 1]$, να βρείτε το πεδίο ορισμού της συνάρτησης $g(x) = f(x + 2) + f(\ln x)$.

(Απάντ.: Δεν ορίζεται)

4.35. Αν $f(x) = \sqrt{1-x^2}$, $g(x) = 3\sqrt{x} - 2$ να ορίσετε τις συναρτήσεις $f \circ g$ και $g \circ f$.

4.36. Δίνεται $f: [0, 5) \rightarrow \mathbb{R}$. Να βρείτε το πεδίο ορισμού της συνάρτησης h , με $h(x) = f(x^2 - 4) + f(x + 1)$

(Απάντ: $[2, 3)$)

4.37. Δίνονται οι συναρτήσεις $f(x) = x^2$ και $g(x) = \sqrt{1-x}$. Να ορίσετε τη συνάρτηση gof .

4.38. Να εξετάσετε αν οι παρακάτω συναρτήσεις είναι άρτιες ή περιττές:

i. $f(x) = \frac{x^5 - 7|x|}{x^2 - 1}$ ii. $f(x) = \frac{|x| + x^6}{\sqrt{9 - x^2}}$

iii. $f(x) = |x - 8| + |x + 8|$ iv. $f(x) = \ln \frac{3-x}{3+x}$

v. $f(x) = \frac{1}{1+2^x} - \frac{1}{2}$

4.39. Να εξετάσετε αν οι παρακάτω συναρτήσεις είναι άρτιες ή περιττές.

i.	$f(x) = \frac{x^2 - x }{x^2 + x }$	ii.	$f(x) = \frac{\sin x}{ x }$
iii.	$f(x) = \ln(1 - x^2)$	iv.	$f(x) = x \cdot e x $
v.	$f(x) = \frac{\eta x}{2 + \eta x}$	vi.	$f(x) = x\eta x$

4.40. Να εξετάσετε ποιες από τις παρακάτω συναρτήσεις είναι άρτιες και ποιες είναι περιττές.

i.	$f(x) = \frac{x^2 - 1}{x^2 + 1}$	ii.	$f(x) = \frac{\eta x}{x}$
iii.	$f(x) = \frac{1 - \sin x}{x}$	iv.	$f(x) = \frac{e^x + e^{-x}}{2}$
v.	$f(x) = \frac{e^x + e^{-x}}{e^x - e^{-x}}$	vi.	$f(x) = \frac{x^3 \eta x}{ \ln x + 1 }$
vii.	$f(x) = \sqrt{x^2 + x + 1} - \sqrt{x^2 - x + 1}$		

(Απάντηση: i. Άρτια, ii. Άρτια, iii. Περιττή)

4.41. Να αποδείξετε ότι οι παρακάτω συναρτήσεις είναι άρτιες

$$\text{i. } f(x) = x \ln \frac{1-x}{1+x} \quad \text{ii. } f(x) = x \frac{e^x - 1}{e^x + 1} \quad \text{iii. } f(x) = \frac{e^x}{(e^x + 1)^2}$$

4.42. Να μελετήσετε ως προς τη μονοτονία τις παρακάτω συναρτήσεις:

i.	$f(x) = 5 - \sqrt{6-x}$	ii.	$f(x) = \left(\frac{1}{3}\right)^x - 3x^5 + 1$
iii.	$f(x) = 3 - \frac{1}{\sqrt{2-3x}+1}$	iv.	$f(x) = \ln(x-2) + 3x^2$
v.	$f(x) = e^x + x^3 + 1$	vi.	$f(x) = \frac{2}{x} - \ln x$

4.43. Εξετάστε τη μονοτονία των συναρτήσεων:

i. $f(x) = \sqrt{5-\sqrt{5-x}}$	ii. $f(x) = \ln \frac{e^x - 1}{e^x + 1}$
iii. $f(x) = (x-1)^3 - 2$	iv. $f(x) = e^{\sqrt{4-x}} - 3$
v. $f(x) = \frac{x+3}{x-2}$	vi. $f(x) = \begin{cases} 4x+3 & \text{αν } x < 2 \\ 1-2x & \text{αν } x \geq 2 \end{cases}$

4.44. Να μελετήσετε ως προς τη μονοτονία τις παρακάτω συναρτήσεις:

i. $f(x) = x^3 + 3x$	ii. $f(x) = x^3 + 2\ln x$
iii. $f(x) = e^x + 2x$	iv. $f(x) = x^2 + \ln x$
v. $f(x) = \frac{2}{x} - \ln x + 1$	vi. $f(x) = x^2 + \sqrt{x}$
vii. $f(x) = e^x - e^{-x}$	viii. $f(x) = e^{-x} + \frac{1}{x}$
ix. $f(x) = \left(\frac{2}{3}\right)^x - 4x$	x. $f(x) = \sqrt{x} \cdot e^x + x$

4.45. Να μελετήσετε ως προς τη μονοτονία τις συναρτήσεις:

i. $f(x) = x^2 + \ln(x^2 + 1)$	ii. $f(x) = \frac{3}{x^2 + 1}$
iii. $f(x) = \frac{2}{1 + e^{-2x}}$	

4.46. Να μελετήσετε ως προς την μονοτονία τις συναρτήσεις:

i. $f(x) = \frac{\sqrt{x}}{\sqrt{x} + 1}$	ii. $f(x) = \frac{e^x}{e^x + 1}$
iii. $f(x) = \frac{e^x - 1}{e^x + 1}$	iv. $f(x) = \frac{x}{\sqrt{x+2}}$
v. $f(x) = \frac{x}{x+1}, x > -1$	vi. $f(x) = \frac{x^3}{x^3 + 1}, x > 0$

4.47. Να μελετήσετε ως προς την μονοτονία στο διάστημα Δ τις παρακάτω συναρτήσεις:

- i. $f(x) = \sqrt{x^2 + 1} + x, \Delta = [0, +\infty)$
- ii. $f(x) = x + \ln(x^2 + 1), \Delta = [0, +\infty)$
- iii. $f(x) = x^{2x}, \Delta = (1, +\infty)$
- iv. $f(x) = x^{\ln x}, \Delta = (1, +\infty)$
- v. $f(x) = (\ln x)^x, \Delta = (e, +\infty)$

4.48. Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ είναι γνησίως αύξουσα, όταν:

- i. $f^3(x) + 2f(x) = x$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$
- ii. $f(x) + e^{f(x)} = 3x$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$
- iii. $e^{f(x)} - e^{-f(x)} = 2x$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$

5.

Ισότητα Συναρτήσεων

5.1. Σε καθεμία από τις παρακάτω περιπτώσεις να εξετάσετε αν οι συναρτήσεις f και g είναι ίσες. Αν δεν είναι ίσες, να βρείτε το ευρύτερο υποσύνολο του $\mathbb{R}$ στο οποίο ισχύει $f(x) = g(x)$.

- i. $f(x) = \frac{x^2 - 4}{x^2 - 4x + 4}$ και $g(x) = \frac{x+2}{x-2}$
- ii. $f(x) = \frac{2x^2 + 4x - 16}{x^2 - 3x + 2}$ και $g(x) = \frac{2x+8}{x-1}$
- iii. $f(x) = \frac{x^2 - 3|x|}{x^2}$ και $g(x) = \frac{|x|-3}{|x|}$

(Απάντ.: i. $f(x) = g(x)$ για $x \neq 2$, ii. $f(x) = g(x)$ όταν $x \in (-\infty, 1) \cup (1, 2) \cup (2, +\infty)$, iii. $f(x) = g(x)$ για $x \neq 0$)

5.2. Σε καθεμία από τις παρακάτω περιπτώσεις να εξετάσετε αν οι συναρτήσεις f και g είναι ίσες. Αν δεν είναι ίσες, να βρείτε το ευρύτερο υποσύνολο του $\mathbb{R}$ στο οποίο ισχύει $f(x) = g(x)$.

- i. $f(x) = \sqrt{x-1} \cdot \sqrt{x+5}$ και $g(x) = \sqrt{x^2 + 4x - 5}$
- ii. $f(x) = \sqrt{x+3} \cdot \sqrt{3-x}$ και $g(x) = \sqrt{9-x^2}$
- iii. $f(x) = \sqrt{|x|-2} \cdot \sqrt{|x|+2}$ και $g(x) = \sqrt{x^2 - 4}$
- iv. $f(x) = \frac{x\sqrt{x} + x - \sqrt{x} - 1}{x^2 - 2x + 1}$ και $g(x) = \frac{1}{\sqrt{x}-1}$

(Απάντ.: i. $f(x) = g(x)$ για $x \geq 1$, ii. $f(x) = g(x)$ για $x \geq 2$ ή $x \leq -2$,

iii. $f(x) = g(x)$ για $x \in [-3, 3]$, iv. $f(x) = g(x)$ για $x \in [0, 1] \cup (1, +\infty)$)

5.3. Να εξετάσετε αν οι συναρτήσεις f και g είναι ίσες. Αν δεν είναι ίσες, να βρείτε το ευρύτερο υποσύνολο του $\mathbb{R}$ στο οποίο ισχύει $f(x) = g(x)$.

- i. $f(x) = \ln(x^2 + 3x - 4)$ και $g(x) = \ln(x - 1) + \ln(x + 4)$
- ii. $f(x) = \frac{e^{2x} - xe^x}{xe^x}$ και $g(x) = \frac{e^x}{x} - 1$

(Απάντ.: i. $f(x) = g(x)$ για $x \geq 1$, ii. $f(x) = g(x)$ για $x \neq 0$)

5.4. Δίνονται οι συναρτήσεις:

$$f(x) = \frac{\lambda x + \lambda + 1}{x - 2\lambda} \quad \text{και} \quad g(x) = \frac{\lambda^2 x^2 - 4\lambda}{x^2 - (3\lambda + 1)x + 4}, \text{ όπου } \lambda \in \mathbb{R}$$

Να βρείτε για ποια τιμή του λ οι συναρτήσεις f και g είναι ίσες.
(Απάντ.: $\lambda = 1$)

5.5. Δίνονται οι συναρτήσεις: $f, g: \{-1, 0, 1\} \rightarrow \mathbb{R}$

με $f(x) = x^{13} - x^{14}$ και $g(x) = x^{2013} - x^{2014}$. Να εξετάσετε αν οι συναρτήσεις f και g είναι ίσες.

(Απάντ.: ίσες)

5.6. Να εξετάσετε για ποιες από τις παρακάτω συναρτήσεις f, g ισχύει $f = g$. Στις περιπτώσεις που είναι $f \neq g$, να βρείτε το ευρύτερο υποσύνολο του $\mathbb{R}$ στο οποίο είναι $f = g$.

- i. $f(x) = \frac{x^2 - 1}{x - 1}$ και $g(x) = x + 1$
- ii. $f(x) = \sqrt[3]{x^2}$ και $g(x) = x^{\frac{2}{3}}$
- iii. $f(x) = x$ και $g(x) = \ln e^x$
- iv. $f(x) = x^x$ και $g(x) = e^{x \ln x}$
- v. $f(x) = \sqrt{x^2 - x}$ και $g(x) = \sqrt{x} \cdot \sqrt{x-1}$
- vi. $f(x) = \eta \mu^2 x + \sigma v^2 x$ και $g(x) = 1$
- vii. $f(x) = \frac{x^2 - |x|}{x^2 + |x|}$ και $g(x) = \frac{|x| - 1}{|x| + 1}$
- viii. $f(x) = \ln x(x - 1)$ και $g(x) = \ln x + \ln(x - 1)$
- ix. $f(x) = x^{\frac{1}{x}}$ και $g(x) = e^{\frac{\ln x}{x}}$.

5.7. Να εξετάσετε αν είναι ίσες οι συναρτήσεις:

$$f(x) = \ln(\sqrt{x^2 + 1} - x) \text{ και } g(x) = -\ln(\sqrt{x^2 + 1} + x).$$

6.

Πράξεις Συναρτήσεων

- 6.1.** Δίνονται οι συναρτήσεις $f(x) = \sqrt{x-1}$ και $g(x) = \frac{x^2-9}{x^2-x}$. Να ορίσετε τις συναρτήσεις $f+g$, $f-g$, $f\cdot g$ και $\frac{f}{g}$.

(Απάντ.: $D_{f+g} = (1, +\infty)$ $D_{f-g} = (1, +\infty)$, $D_{\frac{f}{g}} = (1, 3) \cup (3, +\infty)$)

- 6.2.** Δίνονται οι συναρτήσεις $f(x) = \ln x - 2$ και $g(x) = e^x - e$.

- Να ορίσετε τη συνάρτηση $\frac{f}{g}$.
- Να λύσετε την ανίσωση $\left(\frac{f}{g}\right)(x) \geq 0$.

(Απάντ.: i. $D_{\frac{f}{g}} = (0, 1) \cup (1, +\infty)$ ii. $(0, 1) \cup [e^2, +\infty)$)

- 6.3.** Δίνονται οι συναρτήσεις $f(x) = \ln(x+2)$ και $g(x) = \ln(x-2)$.

- Να ορίσετε τις συναρτήσεις $f+g$, $f-g$, $f\cdot g$ και $\frac{f}{g}$.
- Να βρείτε για ποια x , η γραφική παράσταση της συνάρτησης $f+g$ βρίσκεται κάτω από την ευθεία $y = \ln 12$.

(Απάντ.: i. $D = (2, +\infty)$ $D_{\frac{f}{g}} = (2, 3) \cup (3, +\infty)$ ii. $(2, 4)$)

- 6.4.** Οι γραφικές παραστάσεις των συναρτήσεων $f(x) = \frac{x^2+\alpha}{-x-2}$ και

$$g(x) = \frac{7x+5\alpha}{2-x}, \text{όπου } \alpha \in \mathbb{R}, \text{ τέμνονται πάνω στην ευθεία } x = 3.$$

- Να βρείτε τον αριθμό α .
- Να ορίσετε τις συναρτήσεις $f+g$, $f-g$, $f\cdot g$ και $\frac{g}{f}$.

- iii. Να βρείτε τα διαστήματα στα οποία η γραφική παράσταση της $f \cdot g$ βρίσκεται κάτω από τον άξονα x' .

$$(Απάντ.: α = 4 \quad ii. D = (-\infty, -2) \cup (-2, 2) \cup (2, +\infty) \quad iii. x \in (-\infty, -\frac{20}{7}) \cup (-2, 2))$$

6.5. Δίνονται οι συναρτήσεις:

$$f(x) = \begin{cases} x+3, & \text{αν } x \leq 2 \\ 3x+2, & \text{αν } x > 2 \end{cases} \quad \text{και} \quad g(x) = \begin{cases} 3+x, & \text{αν } x \leq -1 \\ x-1, & \text{αν } x > -1 \end{cases}$$

Να ορίσετε τη συνάρτηση $f + g$.

$$(Απάντ.: (f+g)(x) = \begin{cases} 2x+6, & x \leq -1 \\ 2x+2, & -1 < x \leq 2 \\ 4x+1, & x > 2 \end{cases})$$

6.6. Δίνονται οι συναρτήσεις:

$$f(x) = \begin{cases} x^2 - 4, & \text{αν } x \leq -1 \\ x^2 + 2x, & \text{αν } x > -1 \end{cases} \quad \text{και} \quad g(x) = x^2 + 2x$$

Να ορίσετε τη συνάρτηση $\frac{g}{f}$.

$$(Απάντ.: \left(\frac{g}{f}\right)(x) = \begin{cases} \frac{x}{x-2}, & x \in (-\infty, -2) \cup (-2, -1] \\ 1, & x \in [-1, 0) \cup (0, +\infty) \end{cases})$$

6.7. Δίνονται οι συναρτήσεις $f, g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για τις οποίες ισχύει:

$$(f(x) + g(x))^2 = 4f(x) \cdot g(x) \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}.$$

Να αποδείξετε ότι οι συναρτήσεις f και g είναι ίσες.

6.8. Δίνονται συναρτήσεις $f, g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για τις οποίες ισχύει:

$$f^2(x) + g^2(x) + 8x^2 \leq 4x(f(x) + g(x)) \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}.$$

Να αποδείξετε ότι οι συναρτήσεις f και g είναι ίσες.

6.9. Έστω οι συναρτήσεις f, g για τις οποίες ισχύει

$$g(x) = f(x)(2 - f(x)) + e^x - 6 \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}.$$

Να δείξετε ότι η C_g τέμνει τον ημιάξονα Oy' .

6.10. Δίνονται οι συναρτήσεις f , g , με $f(x) = \sqrt{4-x^2}$ και $g(x) = \sqrt{x-1}$.

Να βρείτε τις συναρτήσεις:

i. $f + g$

ii. $f \cdot g$

iii. $\frac{f}{g}$

6.11. Δίνονται οι συναρτήσεις $f(x) = 3x^2$ και $g(x) = x^2 + 2x$. Να

βρείτε τις τιμές:

i. $(f + g)(2)$

ii. $(f - g)(1)$

iii. $\left(\frac{f}{g}\right)(-3)$

iv. $(f \cdot g)(-1)$

(Απάντ: i. 20, ii. 0, iii. 9, iv. -3)

6.12. Δίνονται οι συναρτήσεις $f(x) = \frac{e^x + e^{-x}}{2}$ και $g(x) = \frac{e^x - e^{-x}}{2}$

Να βρείτε τις συναρτήσεις:

- $f + g$

- $f \cdot g$

- $\frac{f}{g}$

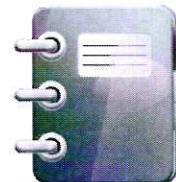
Να αποδείξετε ότι $f^2(x) - g^2(x) = 1$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

6.13. Δίνονται οι συναρτήσεις $f(x) = \frac{e^x - e^{-x}}{e^x + e^{-x}}$ και $g(x) = \frac{2}{e^x + e^{-x}}$

i. να βρείτε τα πεδία ορισμού των συναρτήσεων f και g .

ii. Να αποδείξετε ότι $g(x) = \frac{2e^x}{e^{2x} + 1}$

iii. Να αποδείξετε ότι $1 - f^2(x) = g^2(x)$.

7.

Σύνθεση Συναρτήσεων

7.1. Δίνονται οι συναρτήσεις:

$$f(x) = \begin{cases} x-1, & \text{αν } x \leq 0 \\ x+1, & \text{αν } x > 0 \end{cases} \quad \text{και} \quad g(x) = \begin{cases} 2-x, & \text{αν } x < 1 \\ 2+x, & \text{αν } x \geq 1 \end{cases}$$

Να ορίσετε τη $f \circ g$.

7.2. Δίνεται συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει

$$(f \circ f)(x) = 4x - 3. \text{ Να βρείτε το } f(1).$$

(Απάντ.: 1)

7.3. Δίνονται οι συναρτήσεις:

$$f_1(x) = e^x, \quad f_2(x) = x^3 \quad \text{και} \quad f_3(x) = \sin x$$

Να γράψετε καθεμία από τις παρακάτω συναρτήσεις ως σύνθεση των συναρτήσεων f_1, f_2 και f_3 :

i. $g_1(x) = e^{\sin^3 x}$	ii. $g_2(x) = e^{3 \sin x}$	iii. $g_3(x) = \sin^3 e^x$
iv. $g_4(x) = \sin x e^{3x}$	v. $g_5(x) = e^{\sin x^3}$	vi. $g_6(x) = \sin^9 e^{3x}$

7.4. Δίνονται οι συναρτήσεις $f, g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με $f(x) = 2x - 1$ και

$$(g \circ f)(x) = 4x^2 + 4. \text{ Να ορίσετε τη συνάρτηση } g.$$

(Απάντ.: $g(x) = x^2 + 2x + 5$)

7.5. Δίνονται οι συναρτήσεις $f, g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με $g(x) = 3x - 2$ και

$$(g \circ f)(x) = 3x^2 - 6x + 10. \text{ Να βρείτε:}$$

- i. τη συνάρτηση f
- ii. τα x για τα οποία η γραφική παράσταση της f βρίσκεται πάνω από τη γραφική παράσταση της g .

(Απάντ.: i. $f(x) = x^2 - 2x + 4$ ii. $x \in (-\infty, 2) \cup (3, +\infty)$)

7.12. Να βρείτε συνάρτηση f τέτοια ώστε να ισχύει:

i. $(g \circ f)(x) = |\eta \mu x|$, αν $g(x) = \sqrt{1-x^2}$

ii. $(g \circ f)(x) = 2|\varepsilon \varphi x|$, αν $g(x) = \sqrt{x^2 - 4}$

(Απάντ: i. $|f(x)| = |\sigma v x|$, ii. $|f(x)| = \frac{2}{\sigma v x}$)

7.13. Να εκφράσετε ως σύνθεση δύο ή τριών συναρτήσεων τη συνάρτηση f όταν:

i. $f(x) = \eta \mu x^2$ ii. $f(x) = e^{\sqrt{x^2+1}}$

iii. $f(x) = \eta \mu \ln(x^2 + 1)$ iv. $f(x) = \sqrt{e^{2x} + 1}$

7.14. Να εκφράσετε τη συνάρτηση f ως σύνθεση δύο ή περισσότερων (μη ταυτοτικών) συναρτήσεων αν:

$$f(x) = x^x \quad g(x) = \ln(x^2 + 1) - \ln(x^2 + 3)$$

$$k(x) = (\ln(x + 1) - \ln x)^2$$

7.15. Να οριστεί η συνάρτηση $f \circ g$ αν

i. $f(x) = \sqrt{1-x}$ και $g(x) = \ln x$

ii. $f(x) = \begin{cases} x-1 & \text{αν } x \in (0, 2) \\ x+1 & \text{αν } x \in [2, 4] \end{cases}$, $g(x) = |x - 1|$

7.16. Αν $f(x) = \ln(x + \sqrt{x^2 + 1})$, $g(x) = \frac{1}{2}(e^x - e^{-x})$ να αποδείξετε ότι

$$(f \circ g)(x) = (g \circ f)(x) = x, \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}.$$

7.17. Να βρεθεί ο τύπος μιας συνάρτησης f σε κάθε μια από τις περιπτώσεις:

i. Αν $f(\ln(2x)) = x + 3$, για κάθε $x > e$.

- ii. $\text{Av } (f \circ g)(x) = x^2 + x + 1$ και $g(x) = x + 1$
- iii. $\text{Av } (g \circ f)(x) = \sin 2x$ και $g(x) = x^2$

7.18. Αν ισχύει ότι $(f \circ f)(x) = 2x - 1$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ τότε να υπολογίσετε το $f(1)$.

7.19. Για τη συνάρτηση $f: [-5, 6] \rightarrow \mathbb{R}$, της οποίας η γραφική παράσταση απεικονίζεται στο διπλανό σχήμα, να βρείτε το $\alpha \in \mathbb{R}$, αν ισχύει $(f \circ f)(\alpha + 1) = 3$.

7.20. Έστω συνάρτηση f με πεδίο ορισμού το σύνολο $A = (0, 1]$.
Να βρείτε το πεδίο ορισμού της συνάρτησης h , όταν:

- i. $h(x) = f(2x-1)$
- ii. $h(x) = f(x^2)$
- iii. $h(x) = f(e^x)$

7.21. Δίνονται οι συναρτήσεις $f(x) = x^2 + 1$ και $g(x) = 3x + 2$. Να αποδείξετε ότι ορίζονται οι συναρτήσεις fog και gof και στη συνέχεια να βρείτε για ποιές τιμές $x \in \mathbb{R}$ ισχύει $f(g(x)) = g(f(x))$.

7.22. Να βρείτε τη συνάρτηση $g(x)$ για την οποία ισχύει $f(g(x)) = h(x)$, $x \in \mathbb{R}$, όπου

- i. $f(x) = 2x + 1$ και $h(x) = 2x^2 + 4x + 1$
- ii. $f(x) = 2x - 3$ και $h(x) = x^2 - 3x$
- iii. $f(x) = ex$ και $h(x) = \sqrt{x^2 + 1} + x$
- iv. $f(x) = 2x + 1$ και $h(x) = 4x^2 + 4x + 3$.

7.23. Δίνονται οι συναρτήσεις $f(x) = \sqrt{x}$ και $g(x) = x^2 - 1$.

- i. Να βρείτε τις τιμές:
  - α) $f(g(1))$
  - β) $g(f(1))$
  - γ) $f(g(-4))$
  - δ) $g(f(0))$
- ii. Να ορίσετε τις συναρτήσεις fog και gof .

7.24. Να ορίσετε τη συνάρτηση fog στις παρακάτω περιπτώσεις:

- i. $g(x) = x + 2$ και $f(x) = x^2 + 1$
- ii. $g(x) = x + 1$ και $f(x) = \sqrt{8-x}$
- iii. $g(x) = x^2 - 2$ και $f(x) = \sqrt{x+1}$
- iv. $g(x) = \ln x$ και $f(x) = \frac{1}{1-x^2}$
- v. $g(x) = e^x + 1$ και $f(x) = \sqrt{x-1}$.

7.25. Δίνονται οι συναρτήσεις $f(x) = \ln x$ και $g(x) = \sqrt{x^2+1} + x$.

Να βρείτε τη συνάρτηση fog .

7.26. Δίνονται οι συναρτήσεις $f(x) = \ln(x + \sqrt{x^2+1})$ και

$g(x) = \frac{1}{2}(e^x - e^{-x})$. Να βρείτε τη συνάρτηση fog .

7.27. Δίνονται οι συναρτήσεις $f(x) = \frac{e^{2x}-1}{e^{2x}+1}$ και $g(x) = \frac{1}{2}\ln\frac{1+x}{1-x}$.

Να βρείτε τη συνάρτηση fog .

7.28. Για κάθε $x \in \mathbb{R} - \{0,1\}$, θεωρούμε το σύνολο των συναρτήσεων: $A = \{f_1, f_2, f_3, f_4, f_5, f_6\}$,

$$\text{όπου } f_1(x) = x, f_2(x) = \frac{1}{x}, f_3(x) = 1-x, f_4(x) = \frac{1}{1-x}, f_5(x) = \frac{x-1}{x}$$

$$\text{και } f_6(x) = \frac{x}{x-1}. \text{ Να αποδείξετε ότι } f_i \circ f_j \in A, \text{ για κάθε } i, j = 1, 2, \dots, 6.$$

(Δεν είναι απαραίτητο να χρησιμοποιήσετε όλες τις περιπτώσεις. Να κάνετε τυχαία επιλογή 2 περιπτώσεων).

7.29. Να εκφράσετε τις παρακάτω συναρτήσεις ως σύνθεση δύο συναρτήσεων, όπου καμία από αυτές να μην είναι η $g(x) = x$.

i. $f(x) = \frac{x^2+1}{x^4+2}$

ii. $f(x) = \ln 2x + 2 \ln x - 1$

iii. $f(x) = \frac{e^x - 3}{e^{2x} + 1}$

iv. $f(x) = (x^2 + 1)^x$

v. $f(x) = \ln(x + \sqrt{x^2 + 1})$

vi. $f(x) = \frac{2\eta\mu x}{3 - \sigma v^2 x}$

8.

Εύρεση Τύπου

8.1. Δίνεται η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει

$f(x) + 2f(3 - x) = 2x + 1$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Να βρείτε την f .

(Απάντ.: $f(x) = -2x + \frac{13}{3}$)

8.2. Δίνεται η συνάρτηση $f: \mathbb{R}^* \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει

$2f(x) - f\left(\frac{1}{x}\right) = x^2$ για κάθε $x \in \mathbb{R}^*$. Να βρείτε την f .

8.3. Έστω η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει $f(x^2) + f(2x) = 0$ για

κάθε $x \in \mathbb{R}$. Να δείξετε ότι η εξίσωση $f(x) = 0$ έχει δύο τουλάχιστον
ρίζες.

(Απάντ.: $x = 4, x = 0$)

8.4. Έστω η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει

$f(f(x)) = 3x + 4$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

- Να δείξετε ότι $f(3x + 4) = 3f(x) + 4$, $x \in \mathbb{R}$
- Να υπολογίσετε το $f(-2)$.

8.5. Έστω η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει $f(f(x)) = 3x - 2$ για

κάθε $x \in \mathbb{R}$.

- Να δείξετε ότι $f(3x - 2) = 3f(x) - 2$, $x \in \mathbb{R}$
- Να δείξετε ότι η C_f τέμνει την ευθεία $y = 1$ σε ένα τουλάχιστον
σημείο.

8.6. Να αποδειχτεί ότι δεν υπάρχει συνάρτηση που να ικανοποιεί τη σχέση $f(x) + f(2 - x) = x$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

8.7. Αν $f(x) = x^2 + x + 2$ και $g(x) = x^2 - x + 2$ να αποδείξετε ότι δεν υπάρχει συνάρτηση h με $A_h = \mathbb{R}$, ώστε να ισχύει $h(f(x)) + h(g(x)) = g(f(x))$

8.8. Να βρείτε τη συνάρτηση $f: (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει ότι $f\left(\frac{x}{e}\right) \leq \ln x \leq f(x) - 1$ για κάθε $x > 0$.

8.9. Αν $f(f(x)) = e^{2x}$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$, να δείξετε ότι η παίρνει την τιμή 2014.

8.10. Να προσδιοριστεί ο τύπος της f :

- Αν $(1-x)f(x-1) + f(1-x) + x = 1$, $x \in \mathbb{R}$
- Αν ισχύει $2f(x) + f\left(\frac{1}{x}\right) = x^2$ για κάθε $x \in \mathbb{R}^*$

8.11. Αν $f(x) = \frac{\alpha x + 3}{2-x}$ να βρεθεί ο $\alpha \in \mathbb{R}$, αν ισχύει: $(f \circ f)(x) = x$, $x \neq 2$

8.12. Δίνεται η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύουν:

- $f(x) + x > 0$ και
- $f^2(x) = 1 - 2xf(x)$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$
  - Να βρείτε την τιμή $f(0)$
  - Να βρείτε τον τύπο της συνάρτησης f .
  - Αν $g(x) = \ln x$, τότε να ορίσετε την συνάρτηση gof .

8.13. Θεωρούμε τη συνάρτηση $f(x) = e^x$, τα σημεία A, M, B της C_f καθώς και τις προβολές τους $A'(\alpha, 0)$, $M'\left(\frac{\alpha+\beta}{2}, 0\right)$ και $B'(\beta, 0)$ στον άξονα x' αντίστοιχα.

- i. να εκφράσετε συναρτήσει των α, β το εμβαδόν του τραπεζίου $AA'B'B$, καθώς και το εμβαδόν του ορθογωνίου με βάση $A'B'$ και ύψος MM' .
- ii. να αποδείξετε με αλγεβρικό τρόπο ότι ισχύει: $\frac{e^\alpha + e^\beta}{2} > e^{\frac{\alpha+\beta}{2}}$, για $\alpha < \beta$ και να διατυπώσετε τη γεωμετρική ερμηνεία της παραπάνω ανισότητας.

8.14. Να δείξετε ότι η συνάρτηση $f(x) = \alpha x + \beta$ επαληθεύει τις παρακάτω συναρτησιακές σχέσεις:

- i. $f\left(\frac{x+y}{2}\right) = \frac{f(x) + f(y)}{2}$, για κάθε $x, y \in \mathbb{R}$.
- ii. $f(x) = \frac{f(x-h) + f(x+h)}{2}$, για κάθε $x, y \in \mathbb{R}$.

8.15. Να βρείτε τη συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, αν για κάθε $x \in \mathbb{R}$ ισχύει:

- i. $2f(x) + 3f(-x) = 4x + 5$
- ii. $2f(x) + 3f(1-x) = 4x + 5$
- iii. $f(x-1) = x^2 + 4x - 1$
- iv. $x^2 f(x) + f(1-x) = 2x - x^4$
- v. $x \cdot f(x) + f(1-x) = 2x - x^2$.

8.16. Δίνεται η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει:

$$f(x^2 + 2) + f(3x) = \ln(x^2 - 3x + 3), \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}.$$

Να αποδείξετε ότι η C_f τέμνει τον άξονα x' σε δύο τουλάχιστον σημεία.

(Απάντ: $f(3) = f(2) = 0$)

8.17. Δίνεται η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει:

$$f(e^x - x) + f(1 - x) = 2e^x - 4x + 2, \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}.$$

Να δείξετε ότι η f παίρνει την τιμή 2.

(Απάντ: $f(1) = 2$)

8.18. Δίνεται η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει:

$$f(\ln(x+1)+x) + f(x) = e^x + 2x - 1, \text{ για κάθε } x > -1.$$

Να αποδείξετε ότι η γραφική παράσταση C_f διέρχεται από την αρχή των αξόνων.

(Απάντ: $f(0) = 0$)

8.19. Δίνεται η συνάρτηση $f: (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ τέτοια, ώστε:

$$f(x \cdot y) + f\left(\frac{x}{y}\right) + f\left(\frac{y}{x}\right) = \ln x + \ln y, \text{ για κάθε } x, y > 0.$$

i. Να δείξετε ότι:

α. $f(1) = 0$ β. $f(e^2) = 2$

ii. να βρείτε την $f(x)$.

8.20. Δίνεται η συνάρτηση $f: (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει:

$$f(x \cdot y) = f(x) + f(y), \text{ για κάθε } x, y > 0.$$

Να αποδείξετε ότι:

i. $f(1) = 0$

ii. $f(x^2) = 2f(x)$

iii. $f(x) + f\left(\frac{1}{x}\right) = 0$

iv. $f\left(\frac{x}{y}\right) = f(x) - f(y)$

8.21. Δίνεται η συνάρτηση $f: (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύουν:

i. $f(x) > 0$, για κάθε $x > 0$,

ii. $f(x \cdot y) = f(x) \cdot f(y)$, για κάθε $x, y > 0$.

Να δείξετε ότι:

- $f(1)=1$
- $f(x) \cdot f\left(\frac{1}{x}\right)=1$, για κάθε $x > 0$
- $f(x) + f\left(\frac{1}{x}\right) \geq 2$, για κάθε $x > 0$.

8.22. Δίνεται η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ τέτοια, ώστε:

- $f(\mathbb{R}) = \mathbb{R}$,
- $f(x - f(y)) = f(f(y)) + xf(y) + f(x) - 1$, για κάθε $x, y \in \mathbb{R}$.
  - i. Να δείξετε ότι $2f(x) = 1 = x^2 + f(0)$, $x \in \mathbb{R}$.
  - ii. Να βρείτε την τιμή $f(0)$.
  - iii. Να βρείτε τον τύπο της συνάρτησης f .

8.23. Δίνεται η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύουν:

- $f(x + y) = f(x) \cdot f(y)$, για κάθε $x, y \in \mathbb{R}$,
- $f(x) > 0$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$.
  - i. να δείξετε ότι
    - α. $f(0) = 1$
    - β. $f(x) \cdot f(-x) = 1$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$.
  - ii. θεωρούμε τη συνάρτηση $g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, με $g(x) = \ln f(x)$. Να δείξετε ότι: $g(x + y) = g(x) + g(y)$, για κάθε $x, y \in \mathbb{R}$.

8.24. Δίνεται η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει:

$$f(x) + f^3(x) = 2e^x, \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}.$$

- i. Να αποδείξετε ότι για κάθε $x \in \mathbb{R}$ ισχύει $f(x) > 0$.
- ii. Να υπολογίσετε την τιμή $f(0)$.
- iii. Να δείξετε ότι $f(x) \leq \sqrt{e^x}$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

(Απάντ: ii. $f(0) = 1$)

8.25. Δίνεται η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει:

$$f(x + 1) \leq x^2 \leq f(x) + 2x - 1, \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}.$$

Να βρείτε τον τύπο της συνάρτησης f .

8.26. Δίνεται η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει:

$$e^{x+y} \leq f(x) \cdot f(y) \leq f(x + y), \text{ για κάθε } x, y \in \mathbb{R} \quad (1).$$

- i. Να αποδείξετε ότι $f(0) = 1$.
- ii. Να αποδείξετε ότι για κάθε $x \in \mathbb{R}$ είναι $f(x) > 0$ και $f(-x) = \frac{1}{f(x)}$.
- iii. Να βρείτε τον τύπο της f .

8.27. Δίνεται η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει:

$$x + y \leq e^x f(x) + e^y f(y) \leq f(x + y) \cdot e^{x+y}, \text{ για κάθε } x, y \in \mathbb{R} \quad (1).$$

- i. Να δείξετε ότι $f(0) = 0$.
- ii. Να δείξετε ότι για κάθε $x \in \mathbb{R}$ ισχύει $e^{2x} \cdot f(x) + f(-x) = 0$.
- iii. Να βρείτε τον τύπο της συνάρτησής f .

8.28. Δίνεται η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύουν οι σχέσεις:

- $f(x) > 0$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$,
- $f^2(x) = 2f(x) + e^x$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

- i. Να αποδείξετε ότι $f(x) > 2$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$.
- ii. Να βρείτε τον τύπο της συνάρτησης f .

8.29. Δίνεται η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ τέτοια, ώστε:

- $f(x) > 0$ και
- $(f(x)-1)(f(x)+1) = x^2 + 2x$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

- i. Να βρείτε τον τύπο της συνάρτησης f .
- ii. Να κάνετε τη γραφική παράσταση C_f .

8.30. Δίνεται η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύουν:

- $f(x) > -x$ και
- $f^2(x) + 2xf(x) = 1$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

- i. Να αποδείξετε ότι $f(0) = 1$ και $f(1) = \sqrt{2-1}$.
- ii. Να βρείτε τον τύπο της συνάρτησης f .

- iii. Θεωρούμε, επιπλέον, τη συνάρτηση $g(x) = \ln f(x)$.
 iv. Να βρείτε το πεδίο ορισμού A της συνάρτησης g και να αποδείξετε ότι: $g(x) + g(-x) = 0$, για κάθε $x \in A$.

8.31. Δίνεται η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύουν:

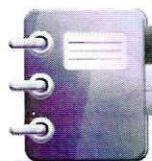
- $e^{f(x)} > x$ και
  - $e^{f(x)} - e^{-f(x)} = 2x$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$.
- i. Να δείξετε ότι $f(0) = 0$.
 ii. Να βρείτε τον τύπο της συνάρτησης f .

8.32. Στις παρακάτω συναρτήσεις, να γίνει αλλαγή της μεταβλητής, ώστε αυτές να έχουν τη μορφή $f(x)$.

- vi. $f(2x - 1) = x^2 - 3x + 2$
 vii. $f(x^3) = x^6 - 2x^2 + 1, \quad x \geq 0$
 viii. $f(\ln x) = x^2 - x + 2, \quad x > 0$
 ix. $f(e^x - 1) = x^2 - 3x + 1$

(Απάντ: i. $f(x) =$, ii. $f(x) = x^2 - 2\sqrt[3]{x^2} + 1, x \geq 0$, iii. $f(x) = e^{2x} - e^x + 2, x > 0$, iv. $f(x) = \ln^2(x + 1) - 3\ln(x + 1) + 1$)

8.33. Για τη συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}^*$ ισχύει ότι $f(x + y) = f(x) \cdot e^{f(y)-1} x$, $y \in \mathbb{R}$. Να αποδείξετε ότι $f(x) = e^{f(x)-1}$ και $f(x) = e^{1-f(-x)}$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ και να βρείτε την f .

9. Άρτια - Περιττή

9.1. Να εξετάσετε αν είναι άρτιες ή περιττές οι επόμενες συναρτήσεις:

i. $f(x) = \begin{cases} x - x^4 \text{ημ}, & \text{αν } x \leq 0 \\ x^4 \text{ημ} - x, & \text{αν } x > 0 \end{cases}$

ii. $f(x) = \begin{cases} x^3 + 5x^2 - 3, & \text{αν } x \leq -1 \\ x^3 - 5x^2 + 3, & \text{αν } x \geq 1 \end{cases}$

9.2. Η γραφική παράσταση της συνάρτησης $f(x) = \frac{x^3 + \alpha x + \alpha + 2}{|x| - 3}$, με $\alpha \in \mathbb{R}$, διέρχεται από το σημείο $A(-2, 4)$.

- i. Να βρείτε τον αριθμό α .
- ii. Να αποδείξετε ότι η f είναι περιττή.

(Απάντ.: i. $\alpha = 2$)

9.3.α. Να αποδείξετε ότι η γραφική παράσταση μιας περιττής συνάρτησης με πεδίο ορισμού το $\mathbb{R}$ διέρχεται από την αρχή των αξόνων.

β. Δίνεται η περιττή συνάρτηση: $f(x) = x^3 - 4x + \alpha$, με $\alpha \in \mathbb{R}$. Να βρείτε:

- i. τον αριθμό α
- ii. τα διαστήματα στα οποία η C_f βρίσκεται πάνω από τον άξονα x'
- iii. τα σημεία τομής της C_f με τη γραφική παράσταση της $g(x) = -4x^2 - 3x + 4$

(Απάντ.: β.i. $\alpha = 6$ ii. $(-2, 0) \cup (2, +\infty)$ iii. $A(1, -3) \ B(-1, 3) \ \Gamma(-4, -48)$)

9.4. Δίνεται η συνάρτηση: $f(x) = \ln(\sqrt{x^2 + 1} - x)$

- i. Να βρείτε το πεδίο ορισμού της f .
- ii. Να αποδείξετε ότι η f είναι περιττή.
- iii. Να βρείτε τα σημεία τομής της C_f με τον άξονα x' .

(Απάντ.: i. $\mathbb{R}$ ii. $O(0, 0)$)

9.5. Δίνεται συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει:

$$f(x + y) + f(x - y) = 2(f(x) + f(y))$$

για κάθε $x, y \in \mathbb{R}$. Να αποδείξετε ότι:

- i. η γραφική παράσταση της f περνά από την αρχή των αξόνων.
- ii. η f είναι άρτια.
- iii. ισχύει $f(|x|) = f(x)$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$

9.6. Δίνεται συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει $f(x) \neq 0$ για κάθε

$$x \in \mathbb{R} \text{ και } f(x + y) + f(x - y) = 2f(x)f(y)$$

για κάθε $x, y \in \mathbb{R}$.

- i. Να βρείτε την τιμή $f(0)$
- ii. Να αποδείξετε ότι η f είναι άρτια.

(Απάντ.: i. $f(0) = 1$)

9.7. Δίνεται συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει:

$$x^3[f(x) + f(-x) + 6] = 3f(-x) \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}.$$

- i. Να αποδείξετε ότι η f είναι περιττή.
- ii. Να βρείτε τον τύπο της f .

(Απάντ.: $f(x) = 2x^3, x \in \mathbb{R}$)

9.8. Δίνεται συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ μη σταθερή, για την οποία ισχύει

$$f(x + y) = \alpha \cdot f(x) + f(y) \text{ για κάθε } x, y \in \mathbb{R}.$$

- i. Να αποδείξετε ότι $\alpha = 1$
- ii. Να βρείτε το $f(0)$
- iii. Να αποδείξετε ότι η f είναι περιττή.

9.9. Έστω οι συναρτήσεις $f: A_f \rightarrow \mathbb{R}, g: A_g \rightarrow \mathbb{R}$ με $f(A_f) \subseteq A_g$. Να αποδειχτούν οι προτάσεις:

- a. Αν η f είναι άρτια, τότε και η g ο f είναι άρτια.

- β. Αν η f είναι περιοδική, τότε και η g ο f είναι περιοδική με την ίδια περίοδο.

9.10. Να βρεθούν οι συναρτήσεις $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ αν για κάθε $x, y \in \mathbb{R}$ ισχύει ότι $f(x) + f(y) + f(xy) = x + y + xy$

9.11. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{x^2 - 1}{x^2 + 1}$.

- Να βρείτε το πεδίο ορισμού της f και να δείξετε ότι είναι άρτια
- Να βρείτε τα σημεία όπου η C_f τέμνει τους άξονες x' και y' .
- Να βρείτε τις τιμές του $x \in \mathbb{R}$ για τις οποίες η C_f βρίσκεται κάτω από τον άξονα x'

9.12. Δίνονται οι συναρτήσεις $f, g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, από τις οποίες η f είναι άρτια και η g είναι περιττή. Να αποδείξετε ότι:

- Η συνάρτηση $h = f \cdot g$ είναι περιττή.
- Η συνάρτηση $h = g^2$ είναι άρτια.
- Η συνάρτηση $h = f \cdot |g|$ είναι άρτια.

9.13. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{x}{2} + \frac{x}{e^x - 1}$.

- Να αποδείξετε ότι $f(x) - f(-x) = 0$, για κάθε $x \neq 0$.
- Να δείξετε ότι $f(x) > 0$, για κάθε $x > 0$ και στη συνέχεια με τη βοήθεια του παραρτήματος α να δείξετε ότι τελικά $f(x) > 0$, για κάθε $x \in \mathbb{R}^*$.

9.14. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \ln(\sqrt{x^2 + 1} - x)$.

- Να αποδείξετε ότι το πεδίο ορισμού της συνάρτησης f είναι το σύνολο $A = \mathbb{R}$.
- Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση f είναι περιττή.

9.15. Δίνεται η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει:

$$|f(x + y)| = |f(x) + f(y)|, \text{ για κάθε } x, y \in \mathbb{R}.$$

Να βρείτε την τιμή $f(0)$ και στη συνέχεια να αποδείξετε ότι η f είναι περιττή.

9.16. Έστω συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ τέτοια, ώστε:

$$e^{f(x)} - e^{-f(x)} = 2x, \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}.$$

Να αποδείξετε ότι η f είναι περιττή.

9.17. Έστω η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει:

$$2f(x) + f(-x) = \frac{3}{x^2+1}, \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}.$$

- Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση είναι άρτια.
- Να βρείτε τον τύπο της f .

9.18. Δίνεται η περιττή συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει:

$$f(x) \leq \frac{x^3}{x^2+1}, \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}.$$

Να βρείτε τον τύπο της συνάρτησης f .

9.19. Δίνονται οι συναρτήσεις $f(x) = \ln x$ και $g(x) = \frac{\alpha-x}{x+3}$, με $\alpha \in \mathbb{R}$.

Η γραφική παράσταση της g διέρχεται από το σημείο $A(-5, -4)$.

- Να βρείτε τον αριθμό α .
- Να ορίσετε τη συνάρτηση $f \circ g$.
- Να αποδείξετε ότι η $f \circ g$ είναι περιττή.

(Απάντ.: i. $\alpha = 3$ ii. $x \in (-3, 3)$ $f \circ g(x) = \ln \frac{3-x}{x+3}$)

10.

Μονοτονία

- 10.1.** Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = x^2 + 4x + 3$.
- Να αποδείξετε ότι $f(x) = (x + 2)^2 - 1$
  - Να μελετήσετε την f ως προς τη μονοτονία σε καθένα από τα διαστήματα $(-\infty, -2]$ και $(-2, +\infty)$.
  - Να κάνετε τη γραφική παράσταση της f .
  - Με τη βοήθεια της γραφικής παράστασης να εξετάσετε αν η f είναι γνησίως μονότονη στο $\mathbb{R}$.

- 10.2.** Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = 3 - |x - 1|$.

- Να γράψετε τον τύπο της f χωρίς το σύμβολο της απόλυτης τιμής.
- Να μελετήσετε την f ως προς τη μονοτονία.

- 10.3.** Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{4(\alpha+\sqrt{x})}{3\alpha+\sqrt{x}}$, όπου α πραγματικός αριθμός. Η γραφική παράσταση της f διέρχεται από το σημείο $A(25, 3)$.

- Να βρείτε τον αριθμό α .
- Να αποδείξετε ότι $f(x) = 4 - \frac{8}{3+\sqrt{x}}$
- Να μελετήσετε την f ως προς τη μονοτονία.

(Απάντ.: i. $\alpha = 1$ iii. γν. αύξουσα)

10.4. Δίνεται η επόμενη συνάρτηση: $f(x) = \frac{\alpha \cdot e^x}{\sqrt{1+e^x} + \sqrt{1-e^x}}$ όπου

α πραγματικός αριθμός. Η γραφική παράσταση της f τέμνει τον άξονα y' στο $\sqrt{2}$.

- Να βρείτε το πεδίο ορισμού της f και τον αριθμό α .
- Να αποδείξετε ότι $f(x) = \sqrt{1+e^x} - \sqrt{1-e^x}$
- Να μελετήσετε την f ως προς τη μονοτονία.

(Απάντ.: i. $(-\infty, 0)$, $\alpha = 2$ iii. γν. αύξουσα)

10.5. Δίνεται η συνάρτηση: $f(x) = \begin{cases} 3x^2 + \alpha, & \alpha x > 0 \\ x + 2, & \alpha x \leq 0 \end{cases}$

όπου $\alpha \in \mathbb{R}$, για την οποία ισχύει $f(f(0)) = 14$

- Να βρείτε τον αριθμό α .
- Να αποδείξετε ότι η f είναι γνησίως αύξουσα.

(Απάντ.: i. $\alpha = 2$)

10.6. Η συνάρτηση $f: (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ έχει την ιδιότητα $f(x) - f(y) = f\left(\frac{x}{y}\right)$

για κάθε $x, y > 0$. Επιπλέον ισχύει ότι «αν $\alpha > 1$ τότε $f(\alpha) > 0$ ». Να δείξετε ότι η f είναι γν. αύξουσα στο $(0, +\infty)$

10.7. Δίνεται η περιττή συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει:

$$e^x - e^{-x} \leq 2f(x), \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}, \quad (1)$$

- Να βρείτε τον τύπο της συνάρτησης f .
- Να αποδείξετε ότι η f είναι γνησίως αύξουσα.

10.8. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \ln(x + \sqrt{x^2 + 1})$

- Να αποδείξετε ότι $f(x) + f(-x) = 0$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$

- ii. Να αποδείξετε ότι η f είναι γνησίως αύξουσα στο διάστημα $[0, +\infty)$ και στη συνέχεια (με τη βοήθεια του (α) ερωτήματος) ότι είναι γνησίως αύξουσα στο $\mathbb{R}$.

10.9. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \sqrt{x^2 + 1} + x$.

- i. Να αποδείξετε ότι για κάθε $x \in \mathbb{R}$ ισχύουν:
  - α. $f(x) > 0$
  - β. $f(x) \cdot f(-x) = 1 \quad (1)$
- ii. Να αποδείξετε ότι η f ↗ $[0, +\infty)$ και στην συνέχεια με τη βοήθεια της (1) ότι η είναι γνησίως αύξουσα στο $\mathbb{R}$

10.10. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = x^{\sqrt{x-1}}$

- i. Να βρείτε το πεδίο ορισμού της συνάρτησης $g(x) = \ln f(x)$.
- ii. Να μελετήσετε τη μονοτονία της συνάρτησης g .
- iii. Να δείξετε ότι η f είναι γνησίως αύξουσα.

10.11. Έστω οι συναρτήσεις $f, g, h: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ τέτοιες ώστε:

$$(gof)(x) = h(x), x \in \mathbb{R}$$

- i. Να αποδείξετε ότι, αν οι συναρτήσεις g, h είναι γνησίως αύξουσες, τότε η συνάρτηση f είναι γνησίως αύξουσα.
- ii. Να μελετήσετε την μονοτονία της συνάρτησης $g(x) = \alpha x + \beta x + x$, με $\alpha, \beta > 1$
- iii. Αν για την συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ ισχύει $\alpha f(x) + \beta f(x) + f(x) = x$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$, τότε να αποδείξετε ότι η f είναι γνησίως αύξουσα.

10.12. Δίνονται οι συναρτήσεις $g(x) = \frac{e^x - e^{-x}}{2}$ και $f(x) = \ln(\sqrt{x^2 + 1} + x)$

- i. Να αποδείξετε ότι η g είναι γνησίως αύξουσα.
- ii. Να βρείτε τη συνάρτηση $g \circ f$.
- iii. Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση f είναι γνησίως αύξουσα.

10.13. Δίνεται η συνάρτηση $f: A \rightarrow \mathbb{R}$, με $A = [1, +\infty)$ και

$$f(x) = \ln(x + \sqrt{x^2 - 1})$$

- Να αποδείξετε ότι η f είναι γνησίως αύξουσα.
- Θεωρούμε, επιπλέον, τις συναρτήσεις $g, h: [0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$, με:

$$g(x) = \frac{e^x + e^{-x}}{2} \text{ και } h(x) = \frac{e^x - e^{-x}}{2}.$$

Να αποδείξετε ότι:

- $g^2(x) - 1 = h^2(x)$
- $h(x) \geq 0 \quad x \geq 0$
- Να βρείτε τη συνάρτηση
- Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση g είναι γνησίως αύξουσα στο $[0, +\infty)$

10.14. Δίνεται η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ τέτοια, ώστε $f(x) + e^{f(x)} = 2x + 1$,

για κάθε $x \in \mathbb{R}$

- Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση f είναι γνησίως αύξουσα.
- Να βρείτε την τιμή $f(0)$ και να μελετήσετε τη θέση της C_f ως προς τον άξονα x για τις διάφορες τιμές του $x \in \mathbb{R}$.

(Απάντ: ii. $f(0) = 0$, πάνω $x' x > 0$
κάτω $x' x < 0$)

11. Ανίσωση με Μονοτονία

11.1. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{1}{x} - \sqrt{x}$.

- Να μελετήσετε την f ως προς τη μονοτονία.
- Να λύσετε την ανίσωση:

$$\frac{1}{2x^2+3} - \frac{1}{x^2+2x+6} > \sqrt{2x^2+3} - \sqrt{x^2+2x+6}$$

(Απάντ.: i. γν. φθίνουσα ii. $-1 < x < 3$)

11.2. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = 8e^{2-x} - 2x$.

- Να μελετήσετε την f ως προς τη μονοτονία.
- Να λύσετε την ανίσωση $f(x) < 4$.
- Να λύσετε την ανίσωση: $8(e^{2-x^2} - e^{2-x}) > -2x(1 - x)$

(Απάντ.: i. γν. φθίνουσα ii. $x > 2$ iii. $(0, 1)$)

11.3. Δίνεται γνησίως μονότονη συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, της οποίας

η γραφική παράσταση διέρχεται από τα σημεία $A(1, 5)$ και $B(-2, 7)$

- Να βρείτε το είδος της μονοτονίας της f .
- Να λύσετε την ανίσωση: $f(f(|x|-4)-6) - 5 < 0$

(Απάντ.: i. γν. φθίνουσα ii. $x \in (-2, 2)$)

11.4. Δίνονται συναρτήσεις $f, g: \mathbb{R} \rightarrow (0, +\infty)$. Η f είναι γνησίως αύξουσα και η g είναι γνησίως φθίνουσα.

- Να μελετήσετε ως προς τη μονοτονία τη συνάρτηση $h = \frac{f}{g}$.
- Να λύσετε την ανίσωση: $f(x^2)g(3x) - f(3x)g(x^2) > 0$

(Απάντ.: i. γν. αύξουσα ii. $x \in (-\infty, 0) \cup (3, +\infty)$)

11.5. Δίνεται γνησίως φθίνουσα συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, της οποίας η γραφική παράσταση διέρχεται από το σημείο $A(2, 2)$. Θεωρούμε επίσης, και τη συνάρτηση $g(x) = 3f(x) - (f \circ f)(x)$.

- Να μελετήσετε τη g ως προς τη μονοτονία.
- Να λύσετε την ανίσωση: $3(f(|x|) - 1) > (f \circ f)(|x|) + 1$

(Απάντ.: i. γν. φθίνουσα ii. $x \in (-2, 2)$)

11.6. Δίνονται οι συναρτήσεις f και g με $f(x) = e^x + x^5 + x^3 + x - 1$ και $g(x) = 2 - x - x^3 - \ln x$. Να λυθούν οι ανισώσεις $f(x) > 0$, $g(x) > 0$

(Απάντ.: $x > 0$, $0 < x < 1$)

11.7. i. Αν $f(x) = \left(\frac{3}{5}\right)^x + \left(\frac{4}{5}\right)^x - 1$, $x \in \mathbb{R}$ τότε να αποδειχθεί ότι η f είναι γν. φθίνουσα.
ii. Να λυθεί η ανίσωση $3^x + 4^x > 5^x$.

(Απάντ.: ii. $x < 2$)

11.8. Να λύσετε τις ανισώσεις:

- $\ln x > 1 - x$
- $e^x > \frac{1-x}{1+x}$

(Απάντ.: i. $x > 1$, ii. $x > 0$)

11.9. Για τη συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ ισχύει ότι: $2f^5(x) + f(x) = 3x$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

- Να αποδείξετε ότι η f είναι γνήσια αύξουσα.
- Να λυθεί η ανίσωση $f(x^2 + x - 1) < 1$

11.10. Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση $f(x) = 2^x + x$ είναι γνησίως αύξουσα και να λύσετε την ανίσωση

$$2^{3x-x^2} - 2^{6-2x} > x^2 - 5x + 6.$$

11.11. Αν η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ είναι γνησίως αύξουσα και ισχύει $f(0) = 1$, τότε να λύσετε τις ανισώσεις:

i. $f(2x - 3) < 1$	ii. $f(x^2 - 3x + 2) > 1$
iii. $f(2f(x) - 2) < 1$	iv. $f(e^{f(x)} - e) > 1$
v. $f(f(x)) > f(1)$	vi. $f(3f(x) - 2) < f(2f(x) - 1)$.

11.12. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = 2^{-x} - x$.

i. Να μελετήσετε τη συνάρτηση f ως προς τη μονοτονία.	
ii. Να λύσετε τις ανισώσεις:	
α. $f(x) > 1$	β. $f(-x) < 3$
γ. $f(f(x) - 2) < 3$	δ. $\left(\frac{1}{2}\right)^x + \frac{1}{2} > x$
ε. $2^x(x+3) > 1$	στ. $1 < 2^x(x+6)$

11.13. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = e^{-x} - x^3$

i. Να αποδείξετε ότι για κάθε $x, y \in \mathbb{R}$, με $x < y$, ισχύει $e^{-x} - e^{-y} > x^3 - y^3$.	
ii. Να λύσετε τις ανισώσεις:	
α. $e^x(x^3 + 1) < 1$	
β. $f(f(x)) < \frac{1}{e} - 1$	
γ. $e^{-x} - \frac{1}{2} < x^3 - \ln^3 2$	

11.14. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = x^3 + x + 2$.

- i. Να δείξετε ότι η f είναι γνησίως αύξουσα.

ii. Να λύσετε τις ανισώσεις:

α. $f(x) < 0$	β. $f(x) < 4$
γ. $f(x) > 12$	δ. $f(f(x)) > 12$
ε. $f(x^2 - 3x + 2) < 2$	στ. $f(f(x) - 2) < f(6 - f(x))$

11.15. Θεωρούμε τη γνησίως μονότονη συναρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, της οποίας η γραφική παράσταση διέρχεται από τα σημεία $A(2, -1)$ και $B(5, 2)$.

- i. Να βρείτε το είδος της μονοτονίας της f.
ii. Να λύσετε την ανίσωση $2^{f^2(x)} \leq 4 \cdot 2^{f(x)}$

(Απάντ: i. f γν. αυξ., ii. $2 \leq x \leq 5$)

11.16. Να μελετήσετε το πρόσημο των τιμών των παρακάτω συναρτήσεων και να κάνετε τον σχετικό πινάκα.

- i. $f(x) = \frac{1}{x} - \ln x - 1$
  - ii. $f(x) = e^x + x - 1$
  - iii. $f(x) = x^5 + x^3 + x - 3$
  - iv. $f(x) = e^x + \ln(x+1) - 1$

11.17. Δίνεται η συναρτηση $f(x) = e^x + x - 1$

- i. Να κάνετε τον πίνακα πρόσημου των τιμών της f.
  - ii. Να λύσετε την ανίσωση $f(x-2) \cdot f(x-1) < 0$.

(Απόντ: i. $f(x) > 0 \Leftrightarrow x > 0$ ii. $x \in (1, 2)$)

11.22. Δίνεται η συναρτηση $f(x) = x + \ln(x^2 + 1)$.

- i. Να μελετήσετε τη συναρτηση f ως προς την μονοτονία στο διάστημα $\Delta = [0, +\infty)$.
- ii. Να λύσετε την ανίσωση: $x^2 - x - 6 < \ln \frac{(x+6)^2 + 1}{x^4 + 1}$, στο διάστημα $[-6, +\infty)$

11.23. Δίνεται η συνάρτηση $f: A \rightarrow \mathbb{R}$, με $A = (0, +\infty)$ και $f(x) = \frac{x}{e^x}$

- i. Να αποδείξετε ότι η συναρτηση $g(x) = \frac{f(x+1)}{f(x)}$ είναι γνησίως φθίνουσα στο A .
- ii. Να λύσετε την ανίσωση $f(2x) \cdot f(x^2 + 1) < f(2x+1) \cdot f(x^2)$, $x > 0$
- iii. Να λύσετε την ανίσωση $\ln f(x^4 + 1) + \ln f(x^2) < \ln f(x^2 + 1) + \ln f(x^4)$, $x \neq 0$

11.24. Δίνονται οι συναρτήσεις $f, g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για τις όποιες ισχύουν:

- η f είναι γνησίως φθίνουσα
- $g(x) = f(x-1) - f(1-x)$
  - i. Να μελετήσετε τη συναρτηση g ως προς τη μονοτονία
  - ii. Να βρείτε το διάστημα στο οποίο η C_g βρίσκεται πάνω από το άξονα x'
  - iii. Να λύσετε την ανίσωση $f(x^2 - 1) + f(1 - 2x) < f(2x - 1) + f(1 - x^2)$

11.25. Δίνεται η συναρτηση $f(x) = \sqrt{x}$.

- i. Να αποδείξετε ότι η συναρτηση $g(x) = f(x+1) - f(x)$ είναι γνησίως φθίνουσα.
- ii. Να λύσετε την ανίσωση $f(x^2 + 2) + f(x + 3) > f(x^2 + 1) + f(x + 4)$

11.26. Δίνεται η συναρτηση $f(x)=3^x+3x^2$ καθώς και η συναρτηση

$$F: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, \text{ με } F(x) = f(x+1) - f(x).$$

i. Να αποδείξετε ότι η συναρτηση F είναι γνησίως αύξουσα.

ii. Να λύσετε τις ανισώσεις:

$$\alpha. \quad f(x^2+1) + f(x^4) > f(x^4+1) + f(x^2)$$

$$\beta. \quad f(x^2+1) + f(x+2) > f(x^2) + f(x+3)$$

11.27. Να λύσετε τις ανισώσεις:

$$i. \quad 3(x^2-x) > (x+1)^3 - (x^2+1)^3$$

$$ii. \quad \sqrt{x^2+2} - \sqrt{3x} > \ln \frac{3x}{x^2+2}$$

$$iii. \quad (x-2)(x+1) < e^x - e^{x^2-2}$$

11.28. Δίνεται η γνησίως φθίνουσα συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$. Να λύσετε τις ανισώσεις:

$$i. \quad f(x^2) + f(-x) > f(-x^2) + f(x)$$

$$ii. \quad f(2x^2+1) - f(x^2+2) < \ln \frac{2x^2+1}{x^2+2}$$

11.29. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \ln x - x$. Να λύσετε την ανίσωση:

$$f(2x+4) + f(x^2) < f(2x+3) + f(x^2+1), \quad x > 0.$$

11.30. Να λύσετε τις ανισώσεις:

$$i. \quad e^x + x > 1$$

$$ii. \quad x^5 + x^3 + 2x > 4$$

$$iii. \quad \ln \frac{1}{x} < x-1$$

$$iv. \quad 3^x + 4^x > 7$$

11.31. Να βρείτε τα πεδία ορισμού των παρακάτω συναρτήσεων:

i. $f(x) = \sqrt{e^{2x} + x - 1}$ ii. $f(x) = \ln\left(\frac{1}{e^x} - x - 1\right)$

iii. $f(x) = \sqrt{\ln x + x - 1}$ iv. $f(x) = \frac{1}{\sqrt{x^3 + x - 2}}$

11.32. Δίνονται οι συναρτήσεις $f, g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, για τις οποίες ισχύει:

- η f είναι γνησίως φθίνουσα.
  - $(f \circ g)(x) = x$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$, (1).
- i. Να αποδείξετε ότι η g είναι γνησίως φθίνουσα.
  - ii. Να λύσετε την ανίσωση $g(2f(x^2-2)-f(x)) > x$.

11.33. Δίνεται η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύουν:

- $f(x) > 0$, για κάθε $x > 0$
- $f(x+y) = f(x)+f(y)$, για κάθε $x, y \in \mathbb{R}$
  - i. Να βρείτε την τιμή $f(0)$
  - ii. Να αποδείξετε ότι η f είναι περιττή
  - iii. Να αποδείξετε ότι η f είναι γνησίως αύξουσα.
  - iv. Να λύσετε την ανίσωση $f(x^2) < \frac{f(3x) - f(1)}{2}$

11.34. Δίνεται η συνάρτηση $f: A \rightarrow \mathbb{R}$, με $A = (0, +\infty)$, για την οποία

ισχύει: $f(x) - f(y) = 2 \ln \frac{x}{y} + x - y$, για κάθε $x, y \in A$

- i. Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση f είναι γνησίως αύξουσα.
- ii. Αν, επιπλέον, ισχύει ότι $f(1) + f(e) = 5 + e$, τότε να βρείτε τον τύπο της συνάρτησης f .
- iii. Να λύσετε την ανίσωση: $\ln\left(\frac{x^4+1}{x^2+1}\right) < x^2 - x - 4$

11.35. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = (x-1)\ln x$, $x > 0$.

- i. Να αποδείξετε ότι $f\left(\frac{1}{x}\right) = \frac{f(x)}{x}$, για κάθε $x > 0$.
- ii. Να αποδείξετε ότι $f \nearrow A$, με $A = [1, +\infty)$
- iii. Θεωρούμε τη συνάρτηση $h(x) = \frac{f(x)}{x}$. Να αποδείξετε ότι $h \searrow B$, με $B = (0, 1]$
- iv. δ. Να λύσετε την ανίσωση $x^2 \cdot f\left(\frac{1}{x^2}\right) > f\frac{1}{2}$

11.36. Δίνεται η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύουν:

- $e^x f(x) + e^y f(y) < e^x f(y) + e^y f(x)$, για κάθε $x, y \in \mathbb{R}$, με $x \neq y$, (1).
  - $f(x) > 0$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$.
- i. Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση f είναι γνησίως φθίνουσα.
  - ii. Θεωρούμε, επιπλέον, τη συνάρτηση $g(x) = \frac{f(x)}{e^x}$
    - α. Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση g είναι γνησίως φθίνουσα.
    - β. Να λύσετε την ανίσωση $\ln \frac{f(x^2)}{f(x+2)} < x^2 - x - 2$, $x \in \mathbb{R}$.

11.37. Δίνεται η γνησίως μονότονη συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, της οποίας η γραφική παράσταση διέρχεται από τα σημεία $A(1, 3)$ και $B(0, 2)$.

- i. Να βρείτε το είδος της μονοτονίας της συνάρτησης f .
- ii. Να λύσετε τις ανισώσεις:
  - α. $f(f(x)-1) < 3$
  - β. $f(f(x^2)-3) > 2$

12.

Εξίσωση με Μονοτονία

12.1. Να λύσετε τις εξισώσεις:

i. $5x^5 + 3e^x = 3$ ii. $\frac{2}{x} = 1 + 2\ln(x - 1)$

iii. $e^{3-x} - 1 = 4\ln(x - 2)$ iv. $3^x + 4^x = 5^x$

(Απάντ.: i. $x = 0$ ii. $x = 2$ iii. $x = 3$ iv. $x = 2$)

12.2. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = x^2 + \ln x$.

- Να μελετήσετε την f ως προς τη μονοτονία.
- Να βρείτε για ποια x η γραφική παράσταση της f βρίσκεται κάτω από την ευθεία $y = 1$.
- Να λύσετε την ανίσωση: $(3|x| + 1)^2 - (2|x| + 3)^2 > \ln \frac{2|x|+3}{3|x|+1}$

(Απάντ.: i. γν. αύξουσα   ii. $x \in (0, 1)$ iii. $x > 2$ ή $x < -2$)

12.3. Δίνεται ότι η συνάρτηση f ορισμένη και είναι γνήσια αύξουσα στο $(0, +\infty)$. Να λύσετε την εξίσωση $f(\sqrt{x}) + f(x^2) = f(x) + f(x^3)$.

(Απάντ.: $x = 1$)

12.4. Να λύσετε τις εξισώσεις :

i. $e^x + x = 1$ ii. $3x + \ln x = 3$

iii. $2^x + x = 11$ iv. $x^5 + x^7 = 2$

v. $3^x + 4^x = 25$ vi. $5^x + 6^x + 7^x = 8^x + 10^x$

vii. $e^x + \ln x = e$ viii. $\frac{1}{x} - \ln x = 1$

(Απάντ.: i. $x = 0$, ii. $x = 1$, iii. $x = 3$, iv. $x = 1$, v. $x = 2$, vi. $x = 1$, vii. $x = 1$, viii. $x = 1$)

12.5. Δίνεται $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με $f(x) = e^{-x} - x$

- α. Να μελετήσετε τη μονοτονία της.
- β. Να λύσετε την ανίσωση $e^{x^2-1} + x^2 < 2$.

γ. Για κάθε α, β , με $\alpha < \beta$, να δείξετε ότι $\frac{e^\beta - e^\alpha}{\beta - \alpha} < e^{\alpha+\beta}$

(Απάντ: i. f γν. φθιν στο $\mathbb{R}$, ii. $(-1, 1)$)

13.

Απόδειξη Ανισότητας με Μονοτονία

13.1. Δίνονται οι συναρτήσεις $f, g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ όπου η f είναι γνησίως φθίνουσα και η g γνησίως αύξουσα. Έστω ότι οι C_f και C_g τέμνονται στην αρχή των αξόνων.

- i. Να βρείτε τη σχετική θέση των C_f και C_g
- ii. Αν για τη συνάρτηση h είναι $h(x) = \frac{f(x)}{g(x)}, x > 0$ να δείξετε ότι η C_h είναι κάτω από τον άξονα x' , όταν $x \in (0, +\infty)$

13.2. Έστω η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με $f(0) = 0$ η οποία είναι γνησίως φθίνουσα και η συνάρτηση $g(x) = \frac{f(x)}{e^x - 1}, x \in \mathbb{R}^*$. Να δείξετε ότι $g(x) < 0$ για κάθε $x \in (0, +\infty)$.

13.3. Έστω οι συναρτήσεις $f, g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$. Αν η f είναι γνησίως φθίνουσα και ισχύει $f(x) < g(x)$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$, να δείξετε ότι $f(g(x)) < g(f(x))$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

13.4. Αν $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ περιττή και γνησίως φθίνουσα στο $\mathbb{R}$ με $(f(f(x))) = x$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$, να δείξετε ότι $f(x) = -x, x \in \mathbb{R}$.

13.5. Να αποδειχθεί ότι δεν υπάρχει συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, γνήσια φθίνουσα με την ιδιότητα $2f^2(x^2) - 2xf(6x - 8) \leq 4 - 3x$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

13.6. Η συνάρτηση f είναι γνησίως αύξουσα και για κάθε $x \in \mathbb{R}$ ισχύει ότι: $f\left(\frac{2x+3f(x)}{5}\right) = x$, να αποδείξετε ότι $f(x) = x$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

13.7. Αν η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ είναι γνησίως αύξουσα, με $f(0) = 1$ και η συνάρτηση $g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ είναι γνησίως φθίνουσα, με $g(1) = 0$, τότε να αποδείξετε τις ανισότητες:

- $f(x^2 + 1) > 1$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$
- $f(-x^2 + x - 1) < 1$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$
- $f(x^2 + y^2 - 2xy) > 1$, για κάθε $x, y \in \mathbb{R}$, μέ $x \neq y$.
- $g(x^2 - 4x + 5) \leq 0$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$
- $g\left(x + \frac{1}{x} - 1\right) < 0$, για κάθε $x > 0$, μέ $x \neq 1$
- $g\left(\sqrt{x^2 + 1} - x + 1\right) < 0$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$

13.8. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{1}{x} - \ln x$

- Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση f είναι γνησίως φθίνουσα.
- Για κάθε $x > 0$, μέ $x \neq 1$, να αποδείξετε ότι $\frac{1}{x^2 + 1} - \frac{1}{2x} < \ln(x^2 + 1) - \ln 2x$.

13.9. Δίνεται η συνάρτηση $f: A \rightarrow \mathbb{R}$, μέ $A = (1, +\infty)$ και $f(x) = \frac{1}{x} - 2x$.

- Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση f είναι γνησίως φθίνουσα στο A .
- Για κάθε $x > 1$, να αποδείξετε ότι $\frac{1}{x^2 + 1} - \frac{1}{2x} < 2(x^2 - x + 1)$

13.10. Δίνεται η συνάρτηση $f: A \rightarrow \mathbb{R}$, με $A = (0, +\infty)$

$$\text{και } f(x) = \frac{\ln(x+1) - \ln x}{x}$$

- i. Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση f είναι γνησίως φθίνουσα στο A .
- ii. Για κάθε $\alpha, \beta \in A$ με $\alpha < \beta$ να αποδείξετε ότι: $\sqrt[1+\frac{1}{\alpha}]{1+\frac{1}{\alpha}} > \sqrt[1+\frac{1}{\beta}]{1+\frac{1}{\beta}}$

13.11. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \ln x - e^{-x}$

- i. Να μελετήσετε τη συνάρτηση f ως προς τη μονοτονία.
- ii. Να αποδείξετε ότι $\frac{1}{e^x} - \frac{1}{e^{x^2+1}} > \ln \frac{x}{x^2+1}$, για κάθε $x > 0$.
- iii. Για κάθε $x, y > 0$, με $x < y$, να αποδείξετε ότι $3\ln x + e^{-x^3} > 3\ln y + e^{-y^3}$
- iv. Για κάθε $x > 0$, να αποδείξετε ότι:
α. $\ln\left(1+\frac{1}{x}\right) > \frac{1}{e^{x+1}} - \frac{1}{e^x}$ β. $\ln\frac{2}{3} < \frac{1}{e^{2x}} - \frac{1}{e^{3x}}$

13.12. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \sqrt{x+1} - \sqrt{x}$

- i. Να αποδείξετε ότι $f(x) = \frac{1}{\sqrt{x+1} + \sqrt{x}}$
- ii. Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση f είναι γνησίως φθίνουσα.
- iii. Για κάθε $\alpha \geq 0$, να αποδείξετε ότι ισχύει $2\sqrt{\alpha+1} > \sqrt{\alpha} > \sqrt{\alpha+2}$

13.13. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = x^3 + 2^x$.

- i. Να μελετήσετε τη μόνοτονία της συνάρτησης f .
- ii. Έστω $\alpha, \beta > 0$, με $\alpha + \beta = 1$. Να αποδείξετε ότι για κάθε $x, y \in \mathbb{R}$, με $x < y$, ισχύει: $f(x) < f(\alpha x + \beta y) < f(y)$.

13.14. Θεωρούμε τη συνάρτηση $g: \mathbb{R}^* \rightarrow \mathbb{R}$,

$$\text{με } g(x) = \frac{f(2x+1) - f(x+1)}{x}, \text{ όπου } f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R} \text{ γνησίως φθίνουσα}$$

συνάρτηση. Να αποδείξετε ότι $g(x) < 0$, για κάθε $x \in \mathbb{R}^*$.

13.15. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = x^3 + 8x$.

- i. Να μελετήσετε τη συνάρτηση f ως προς τη μονοτονία.
- ii. Για κάθε $x > 1$, να αποδείξετε ότι $f(x^3) + f(2^x) > f(x^2) + f(2)$.
- iii. Για κάθε $x < 0$, να αποδείξετε ότι $f(3^x) + f(5^x) < f(2^x) + f(4^x)$

13.16. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{1}{\sqrt{1+x^2}}$

- i. Να αποδείξετε ότι η f είναι άρτια.
- ii. Να μελετήσετε τη συνάρτηση f ως προς την μονοτονία.
- iii. Για κάθε $x \neq 0$, να αποδείξετε ότι $f(x) + f(3x) > f(2x) + f(4x)$
- iv. Για κάθε $x > 0$, να αποδείξετε ότι $f(e^x) + f(e^{2x}) > f(e^{3x}) + f(e^{4x})$

13.17. Δίνεται η συναρτηση $f(x) = x - 1 + \ln x$

- i. Να μελετήσετε τη μονοτονία της συνάρτησης f .
- ii. Να βρείτε το πρόσημο των τιμών $f(x)$ για τις διαφορές τιμές του $x \in (0, +\infty)$.
- iii. Αν $0 < x_1 < x_2$, τότε να αποδείξετε ότι $f\left(\frac{x_1}{x_2}\right) \cdot f\left(\frac{x_2}{x_1}\right) < 0$.

(Απάντ: i. f γν. ωξ. στο $(0, +\infty)$, ii. $f(x) > 0 \Leftrightarrow x \in (1, +\infty)$, $f(x) < 0 \Leftrightarrow x \in (0, 1)$)

14.**Μέγιστο - Ελάχιστο**

14.1. Να βρείτε την ελάχιστη τιμή καθεμίας από τις παρακάτω συναρτήσεις:

i. $f(x) = 4 + |x - 1|$

ii. $f(x) = 3 - \frac{1}{2+\sqrt{x-2}}$

iii. $f(x) = (\ln x - 1)^2 - 7$

iv. $f(x) = x^2 - 6x + 4$

(Απάντ.: i. 4   ii. $\frac{5}{2}$ iii. -7   iv. -5)

14.2. Να βρείτε τη μέγιστη τιμή καθεμίας από τις παρακάτω συναρτήσεις:

i. $f(x) = 2 - |x + 1|$

ii. $f(x) = \frac{4}{x^2 + 3}$

iii. $f(x) = 4 - \sqrt{x^2 + 1}$

iv. $f(x) = -x^2 + 2x - 3$

(Απάντ.: i. 2   ii. $\frac{4}{3}$ iii. 4   iv. -2)

14.3. Δίνεται η συνάρτηση: $f(x) = 2^{1+x} + 2^{1-x} + \alpha$, όπου $\alpha \in \mathbb{R}$. Η γραφική παράσταση της f διέρχεται από το σημείο $M(1, 14)$.

i. Να δείξετε ότι $\alpha = 9$

ii. Να βρείτε την ελάχιστη τιμή του f .

14.4. Δίνεται η περιττή συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, της οποίας η γραφική παράσταση διέρχεται από το σημείο $A(5, 1)$. Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση $g(x) = f^2(x) + 2f(x) + 4$ έχει ελάχιστο, το οποίο και να βρείτε.

(Απάντ: $g(-5) = 3$)

14.5. Δίνεται περιττή συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ της οποίας η γραφική παράσταση διέρχεται από το σημείο $M(3, -1)$. Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση $g(x) = \frac{2f(x)}{1+f^2(x)}$ έχει ελάχιστο το -1 και μέγιστο το 1 .

14.6. Να βρεθούν τα ακρότατα κάθε μιας από τις παρακάτω συναρτήσεις:

- i. $v(x) = 1 - \sqrt{2x-3}$
- ii. $g(x) = 4 - |x - 2|$
- iii. $t(x) = 4 - (x^3 - 4x)^4$
- iv. $r(x) = x^2 - 4x + 5$
- v. $f: [-1, 4] \rightarrow \mathbb{R}$ με $f(x) = 2x - 1$
- vi. $\varphi(x) = \begin{cases} x+1 & \text{αν } x \leq 2 \\ 3x-1 & \text{αν } x > 2 \end{cases}$

14.7. Να βρεθούν τα ακρότατα κάθε μιας από τις παρακάτω συναρτήσεις

- i. $f(x) = 1 - 2\ln(x - 1), x \in [2, 3]$
- ii. $f: [-1, 4] \rightarrow \mathbb{R}$ με $f(x) = 2x - 1$

14.8. Να βρεθούν τα ακρότατα κάθε μιας από τις παρακάτω συναρτήσεις:

- i. $f(x) = x^2 - 4x + 5$
- ii. $f(x) = e^{2x} - 2e^x + 3$

- 14.9.** i. Να δείξετε ότι $x + \frac{1}{x} \geq 2$ αν $x > 0$
- ii. Έστω $f(x) = (9 + \sqrt{80})^x + (9 - \sqrt{80})^x$. Να αποδείξετε ότι $f(x) \geq 2$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ και ότι η f παρουσιάζει ελάχιστο.

- 14.10.** Έστω $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ συνάρτηση με $f(0) = 1$.

- i. Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση $g(x) = \frac{2f(x)}{1+f^2(x)}$ έχει μέγιστη τιμή το 1.
- ii. Να βρείτε τη μέγιστη τιμή της συνάρτησης $\Phi(x) = \frac{2e^x}{1+e^{2x}} + 2013$.

(Απάντ: ii. $\Phi(10) = 2014$)

- 14.11.** Να βρεθεί ο $\lambda \in \mathbb{R}$, ώστε η συνάρτηση

$$f(x) = x^2 - (\lambda + 1)x + 2 \text{ να έχει ελάχιστο το } -2.$$

(Απάντ: $\lambda = -5$ ή $\lambda = 3$)

- 14.12.** Έστω η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ τέτοια, ώστε:

$$|2f(x)-1| \leq 3, \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}.$$

Αν η γραφική παράσταση C_f διέρχεται από τα σημεία $A(1, -1)$ και $B(5, 2)$, τότε να βρείτε τα ακρότατα της f .

- 14.13.** Δίνεται η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει:

$$e^{f^2(x)-5f(x)+4} \leq 1, \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}.$$

Αν η γραφική παράσταση C_f διέρχεται από τα σημεία $A(0, 1)$ και $B(4, 4)$, τότε να βρείτε τα ακρότατα της συνάρτησης f .

14.14. Θεωρούμε τη συνάρτηση $f: A \rightarrow \mathbb{R}$, με $A = [0,4]$ η οποία έχει ελάχιστο ίσο με m και μέγιστο ίσο με M. Να αποδείξετε ότι:

$$m \leq \frac{f(1) + 2f(2) + 3f(3)}{6} \leq M.$$

14.15. Να βρείτε τα ακρότατα των παρακάτω συναρτήσεων:

i. $f(x) = 3(x-1)^2 + 1$	ii. $f(x) = 2-3 x-1 $
iii. $f(x) = \sqrt{x-2} + 1$	iv. $f(x) = \sqrt{x^2 - 2x + 10}$
v. $f(x) = \frac{e^{x^2} + 2}{3}$	vi. $f(x) = \ln(x^2 + e) + 2$
vii. $f(x) = \sqrt[3]{(x-4)^2 + 1}$	viii. $f(x) = \frac{4}{2+(x-1)^2}$

14.16. Να βρείτε την ελάχιστη τιμή της συνάρτησης

$$f(x) = |\eta mx - x| + x^2 + 1, \text{ αν είναι γνωστό ότι η ισότητα } \eta mx = x \text{ ισχύει μόνο για } x = 0$$

14.17. Δίνεται η συνάρτηση $f: A \rightarrow \mathbb{R}$, με $A = (0, 1)$ και $f(x) = \frac{1}{x^2 - x}$.

Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση f έχει μέγιστο το -4, όταν $x = \frac{1}{2}$

14.18. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{x^2 + 2x}{x^2 + 2x + 2}$

- i. Να βρείτε το πεδίο ορισμού της συνάρτησης f και να αποδείξετε ότι: $-1 \leq f(x) \leq 1$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$.
- ii. Να εξετάσετε αν οι αριθμοί -1, 1 είναι η ελάχιστη και η μέγιστη τιμή της f αντιστοίχως.

14.19. Δίνεται η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύουν:

- η C_f διέρχεται από τα σημεία $A(1, -2)$ και $B(4, 3)$
- $f^2(x) - f(x) - 6 \leq 0$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

Να αποδείξετε ότι:

- i. η f παρουσιάζει μέγιστο και ελάχιστο στο $\mathbb{R}$
- ii. ισχύει: $|f(x_1) - f(x_2)| \leq 5$, για κάθε $x_1, x_2 \in \mathbb{R}$.

14.20. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{2x+1}{x^2+2}$

- i. Να αποδείξετε ότι $-\frac{1}{2} \leq f(x) \leq 1$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$ και να εξετάσετε αν οι τιμές $-\frac{1}{2}$ είναι η ελάχιστη και η μέγιστη τιμή της f αντίστοιχα.
- ii. Να αποδείξετε ότι η εξίσωση $(x^2+2)^2 = 2x + 1$ δεν έχει πραγματικές ρίζες.

15.**1-1**

15.1. Να εξετάσετε αν οι παρακάτω συναρτήσεις είναι 1-1:

i. $f(x) = 4e^{x-2} - 1$ ii. $f(x) = \ln \frac{x-3}{x+3}$

iii. $f(x) = \frac{2\ln x - 4}{5}$ iv. $f(x) = \frac{e^x}{e^x + 1}$

v. $f(x) = \frac{2-x}{x+3}$ vi. $f(x) = \frac{\ln x - 1}{\ln x + 2}$

15.2. Να εξετάσετε αν οι παρακάτω συναρτήσεις είναι 1-1. (Με μονοτονία).

i. $f(x) = 4x^5 + 2x^3 + x - 1$ ii. $f(x) = 3e^x + 2\ln x - 1$

iii. $f(x) = \left(\frac{1}{4}\right)^x - x^5$ iv. $f(x) = \frac{2}{x} - \ln x$

(Απάντ.: i. γν. αύξουσα   ii. γν. αύξουσα   iii. γν. φθίνουσα   iv. γν. φθίνουσα)

15.3. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = x^3 - 3x^2 + 4$.

- Να βρείτε τα σημεία τομής της γραφικής παράστασης της f με τον άξονα x' .
- Να εξετάσετε αν η f είναι 1 - 1.

(Απάντ.: i. $A(-1, 0)$ B(2, 0))

15.4. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{x+\alpha}{x^2+1}$, όπου $\alpha \in \mathbb{R}$, της οποίας η γραφική παράσταση διέρχεται από το σημείο $M(-1, 1)$.

- Να βρείτε τον αριθμό α .
- Να βρείτε το σημείο τομής της γραφικής παράστασης της f με τον άξονα y' .
- Να εξετάσετε αν η f είναι 1-1.

(Απάντ.: i. $\alpha = -1$ ii. $A(0, -\frac{1}{2})$)

15.5. Να εξετάσετε αν οι επόμενες συναρτήσεις είναι 1-1:

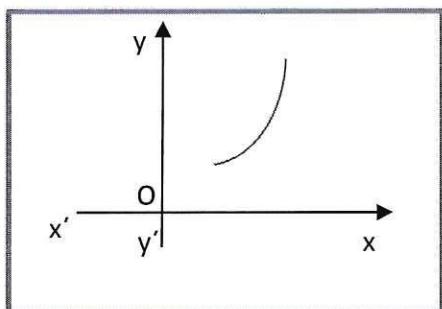
i. $f(x) = \begin{cases} 2x - 3, & \text{αν } x \leq 0 \\ x^2 + 2, & \text{αν } x > 0 \end{cases}$

ii. $f(x) = \begin{cases} x + 1, & \text{αν } x < 3 \\ 1 + \sqrt{x-3}, & \text{αν } x \geq 3 \end{cases}$

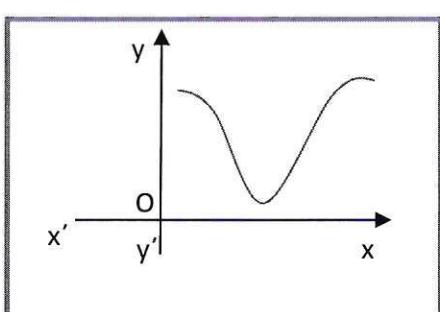
(Απάντ: i. ναι, ii. όχι)

15.6. Να εξετάσετε αν οι επόμενες καμπύλες είναι γραφικές παραστάσεις 1-1 συναρτήσεων:

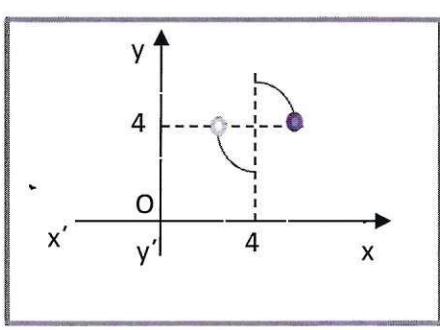
i.

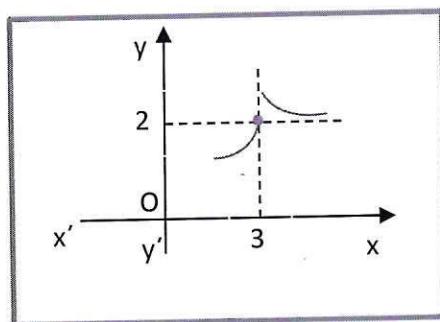
ii.

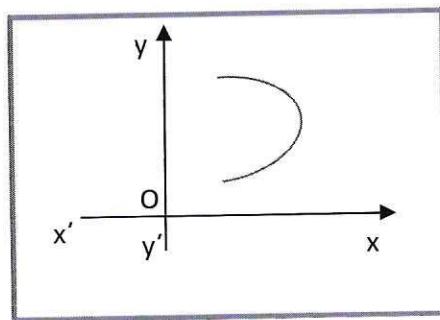
iii.

iv.

v.

(Απάντη: i. ναι, ii. όχι, iii. ναι, iv. ναι, v. δ.ο.)

15.7. Δίνεται συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει:

$$(x - 2)f(x - 3) - (x - 3)f(x) = 1 \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R} \setminus \{-3\}.$$

- Να βρείτε τις τιμές $f(0)$ και $f(2)$
- Να εξετάσετε αν η f είναι 1-1.

15.8. Δίνεται συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει:

$$(f \circ f)(x) = -x \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}$$

Να αποδείξετε ότι:

- η f είναι περιττή
- η f είναι 1-1

15.9. Δίνεται συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει:

$$(f \circ f)(x) - f(x) + f^3(x) = 3x - 2 \quad \text{για κάθε } x \in \mathbb{R}.$$

Να αποδείξετε ότι η f είναι 1-1.

15.10. Δίνεται συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει:

$$(f \circ f)(x) - f(x) = x - 1 \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}.$$

i. Να αποδείξετε ότι η f είναι 1-1.

ii. Να βρείτε το $f(1)$.

(Απάντ.: ii. $f(1) = 1$)

15.11. Να εξεταστεί ποιες από τις παρακάτω συναρτήσεις, είναι 1-1

και ποιες όχι:

i. $f(x) = 2\ln x - 3$

ii. $f(x) = 3e^{x-1} + 2$

iii. $f(x) = x(x - 3)(x - 4) + 2004$

(Απάντ.: i. ναι, ii. ναι, iii. όχι)

15.12. Δίνεται η συνάρτηση $f: [1, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει

$$f(f(x)) = 2x^2 - 4x + 2, \text{ για κάθε } x \in [1, +\infty). \text{ Να δείξετε ότι } f \text{ είναι 1-1.}$$

15.13. Αν η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ έχει την ιδιότητα

$$(f \circ f)(x) + 3f(x) - x^{2003} = 0, x \in \mathbb{R} \text{ να δείξετε ότι είναι 1-1.}$$

15.14. Να αποδειχθεί ότι δεν είναι 1-1 η συνάρτηση f αν ισχύει

$$6f(x^2) - f^2(x) \geq 9 \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}$$

15.15. Να βρεθεί ο $\lambda \in \mathbb{R}$ ώστε να είναι 1-1 η συνάρτηση

$$f(x) = \begin{cases} 4-x^2 & \text{αν } x < 0 \\ x+\lambda-8 & \text{αν } x \geq 0 \end{cases}$$

(Απάντ.: $\lambda \geq 12$)

15.16. Θεωρούμε τις συναρτήσεις $f: A \rightarrow \mathbb{R}$ και $g: B \rightarrow \mathbb{R}$, να αποδείξετε ότι αν $B \subseteq f(A)$ και η g ο f είναι 1-1 τότε η g είναι 1-1.

15.17. Δίνεται ότι η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ είναι 1-1. Να αποδείξετε ότι η $F(x) = f^3(x) + 2f(x) - 3$ είναι 1-1.

15.18. Δίνονται οι συναρτήσεις $f, g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με $(f \circ f)(x) = x^2 - 5x + 9$ και $g(x) = x^2 - xf(x) + 3$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$.
Να αποδείξετε ότι $f(3) = 3$ και ότι η g δεν είναι 1-1.

16.

Εξισώσεις με 1-1

16.1. Να λύσετε τις παρακάτω εξισώσεις:

- i. $e^x = 1 - x^7$ ii. $\ln(x - 1) = 2 - x$
iii. $3^x = 5 - 2x$ iv. $e^x + 2 = \sqrt{8 + \sqrt{1-x}}$

(Απάντ.: i. $x = 0$ ii. $x = 2$ iii. $x = 1$ iv. $x = 0$)

16.2. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = x^5 + 2e^x$

- i. Να αποδείξετε ότι η f είναι 1-1
ii. Να λύσετε την εξίσωση: $2(e^{x^3-1} - e^{4x-1}) = (4x - 1)^5 - (x^3 - 1)^5$

(Απόντ.: ii. $x = 0$ ή $x = 2$ ή $x = -2$)

16.3. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = x^3 + x$.

- i. Να αποδείξετε ότι η f είναι 1-1
ii. Να λύσετε την εξίσωση: $(e^x + \sqrt{x})^3 + e^x = (\sqrt{x} + 1)^3 + 1$

(Απάντ.: ii. $x = 0$)

16.4. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \ln x + x$.

- i. Να αποδείξετε ότι η f είναι 1-1
ii. Να λύσετε την εξίσωση $\ln \frac{\sqrt{x}+1}{x^2+1} = x^2 - \sqrt{x}$

(Απάντ.: ii. $x = 0$ ή $x = 1$)

16.5. Δίνεται συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει:

$$f(f(x)) + f^3(x) = 2x + 3 \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}$$

i. Να αποδείξετε ότι η f είναι 1-1

ii. Να λύσετε την εξίσωση:

$$f(2x^3 + x) - f(4 - x) = 0$$

(Απάντ.: ii. $x = 1$)

16.6. Δίνεται συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}^*$ για την οποία ισχύει:

$$(f \circ f)(x) = (x - 2)f(x) \quad \text{για κάθε } x \in \mathbb{R}$$

i. Να αποδείξετε ότι η f είναι 1-1

ii. Να βρείτε την τιμή $f(3)$

iii. Να λύσετε την εξίσωση: $f(x + 1) - f(|x| - 1)) - f(x - 2) = 0$

(Απάντ.: ii. $f(3) = 3$ iii. $x = 4$ ή $x = -4$)

16.7. Δίνεται συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει:

$$(f \circ f)(x) - f(x) = -x + 2 \quad \text{για κάθε } x \in \mathbb{R}$$

i. Να αποδείξετε ότι η f είναι αντιστρέψιμη

ii. Να βρείτε την τιμή $f(2)$

iii. Να αποδείξετε ότι η f δεν είναι γνησίως φθίνουσα

iv. Να λύσετε την εξίσωση $f(4) - f(|x| - 1)) = 2$

(Απάντ.: ii. $f(2)=2$ iv. $x = 3$ ή $x = -3$)

16.8. Δίνεται η συνάρτηση $g(x) = x + 3e^{x-2}$, καθώς και συνάρτηση

$f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει:

$$(g \circ f)(x) = 8 - 3e^{x-2} \quad \text{για κάθε } x \in \mathbb{R}$$

i. Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση g είναι 1-1

ii. Να βρείτε το $f(2)$

iii. Να λύσετε την εξίσωση: $f(f(|x| - 3) + e^x - 1) - f(e^x + 1) = 0$

(Απάντ.: ii. $f(2)=2$ iii. $x = 5$ ή $x = -5$)

16.9. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = 2 - x - \ln x$

- i. Να μελετήσετε την μονοτονία της f .
- ii. Να λύσετε την εξίσωση $f(x) = f(1)$
- iii. Να λύσετε την ανίσωση $x + \ln x > 1$

(Απάντ: i. f γν. φθιν., ii. $x = 1$, iii. $x > 1$)

16.10. Να λύσετε τις εξισώσεις

- i. $e^{x-1} + \ln x = 2 - x$
- ii. $x^7 + x^5 + 3x^3 + x = 6$

(Απάντ: i. $x = 1$, ii. $x = 1$)

16.11. Να βρεθούν οι τιμές του $\lambda \in \mathbb{R}$ με

$$\ln(\lambda^2 + 1) - \ln|2\lambda - 4| = (2\lambda - 4)^4 - (\lambda^2 + 1)^2.$$

(Απάντ: $\lambda=1$ ή $\lambda = 3$)

16.12. Δίνονται οι συναρτήσεις $f, g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με

$$(f \circ f)(x) = x^2 - 5x + 9 \text{ και } g(x) = x^2 - 5x + 9 \text{ και}$$

$g(x) = x^2 - xf(x) + 3$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Να αποδείξετε ότι $f(3) = 3$ και η g δεν είναι 1-1.

16.13. Δίνεται η $f(x) = 2x + \ln(x^2 + 1)$, $x > 0$

- i. Να μελετήσετε τη μονοτονία της f
- ii. Να λύσετε την εξίσωση:
$$2(x^2 - 3x + 2) = \ln \left[\frac{(3x-2)^2 + 1}{x^4 + 1} \right] \text{ στο } [2, +\infty)$$

(Απάντ: i. f γν. αύξουσα, ii. $x = 1$ ή $x = 2$)

16.14. Αν είναι $x + e^x = y + e^y$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$ τότε

- i. Να αποδείξετε ότι $x = y$
- ii. Να λυθεί η εξίσωση $x^2 - 3x + 2 = e^{3x} - e^{x^2+2}$

(Απάντ: ii. $x = 1$ ή $x = 2$)

16.15. Να αποδείξετε ότι αν ισχύει $e^\alpha - e^\beta = \beta^3 - \alpha^3$ τότε $\alpha = \beta$ με $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$

16.16. Αν $f(x) = \left(\frac{2}{3}\right)^x + \frac{4}{3} - 2^x$ τότε:

- i. Να δείξετε ότι η f είναι 1-1
- ii. Να λύσετε την εξίσωση $3 \cdot 2^x + 4 \cdot 3^x = 3 \cdot 6^x$

(Απάντ: $x = 1$)

16.17. Αν $f(x) = e^x + x^3 + x + 1$ τότε

- i. Να δείξετε ότι είναι 1-1
- ii. Να λύσετε την εξίσωση
 $e^{x^2-x} + (x^2 - x)^3 + x^2 - 2x = e^{x+3} + (x + 3)^3 + 3$

(Απάντ: $x = -1$ ή $x = 3$)

16.18. Για τη συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ ισχύει ότι $f(x) + 3e^{f(x)} = x + 2$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

- i. Να αποδειχτεί ότι η f είναι γνήσια αύξουσα
- ii. Να μελετηθεί ως προς τη μονοτονία η συνάρτηση $g(x) = x + 3e^x$.
- iii. Να υπολογίσετε το $f(1)$
- iv. Να βρείτε το πρόσημο της f .

(Απάντ: ii. g γν. αύξουσα, ii. 0, iii. $f(x) > 0$ για $x > 0$)

16.19. Έστω συνάρτηση f , ορισμένη στο $\mathbb{R}$, που είναι γνήσια μονότονη και η γραφική της παράσταση διέρχεται από τα σημεία $(-1, -1)$ και $(1, 2)$.

- Να αποδείξετε ότι είναι γνήσια αύξουσα
- Να λύσετε τις ανισώσεις $f(2x - 1) > -1$ και $f(1-x) < 2$.
- Να λύσετε την εξίσωση $f(x^2) = 2$
- Πόσες ρίζες μπορεί να έχει η εξίσωση $f(x) = 2014$.

(Απάντηση: ii. $x > 0, x > 0$, iii. $x = 1 \text{ ή } x = -1$, iv. το πολύ μία)

16.20. i. Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση $h(x) = x^5 + x^3 + x, x \in \mathbb{R}$ είναι γνήσια αύξουσα.

- Έστω συνάρτηση f ορισμένη στο $\mathbb{R}$ ώστε να ισχύει $f^5(x) + f^3(x) + f(x) = x$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Να αποδείξετε ότι η f είναι γνήσια αύξουσα.
- Να λύσετε την εξίσωση $h(x) = 3$ και να υπολογίσετε το $f(3)$.

(Απάντηση: iii. $x = 1, f(3) = 1$)

16.21. Έστω η συνάρτηση $f: (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ τέτοια ώστε $f\left(\frac{1}{x}\right) + f(x) = 0$

για κάθε $x > 0$. Θεωρούμε τη συνάρτηση $g(x) = f(h(x))$ όπου

$$h(x) = \frac{1-x}{1+x}. \text{ Τότε:}$$

- Να αποδείξετε ότι η g είναι περιττή.
- Να αποδείξετε ότι η h είναι γνήσια φθίνουσα στο $(-1, 1)$
- Να λύσετε την εξίσωση $h(e^x) + h(e^{2x}) = h(e^{11x}) + h(e^{111x})$ στο $(-1, 1)$

(Απάντηση: iii. $x = 0$)

17.

Εύρεση Αντίστροφης

17.1. Να βρείτε, εφόσον ορίζονται, τις αντίστροφες των παρακάτω συναρτήσεων:

i. $f(x) = \frac{3x-2}{x+1}$ ii. $f(x) = 3 + \sqrt{x-2}$ iii. $f(x) = 1 + \ln(x-3)$

(Απάντ.: i. $D_{f^{-1}} = (-\infty, 3) \cup (3, +\infty)$ $f^{-1}(x) = \frac{x+2}{3-x}$ ii. $D_{f^{-1}} = [3, +\infty)$ $f^{-1}(x) = (x-3)^2 + 2$)

iii. $D_{f^{-1}} = \mathbb{R}$ $f^{-1}(x) = e^{x-1} + 3$)

17.2. Να βρείτε την αντίστροφη της συνάρτησης:

$$f(x) = \begin{cases} \ln x - 2, & \text{αν } 0 < x < 1 \\ \sqrt{x-1}, & \text{αν } x \geq 1 \end{cases}$$

(Απάντ.: $f^{-1}(x) = \begin{cases} e^{x+2}, & x < -2 \\ x^2 + 1, & x \geq 0 \end{cases}$)

17.3. Δίνεται η συνάρτηση $f: [2, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ με: $f(x) = x^2 - 4x + 5$

- Να αποδείξετε ότι η f είναι 1-1
- Να βρείτε την f^{-1}

(Απάντ.: ii. $f^{-1}(x) = \sqrt{x-1} + 2$, $D f^{-1} = [1, +\infty)$)

17.4. Δίνεται η συνάρτηση $f: (-\infty, 4] \rightarrow \mathbb{R}$ με: $f(x) = x^2 - 8x + 10$

- Να αποδείξετε ότι η f είναι 1-1
- Να βρείτε την f^{-1}
- Να βρείτε τα σημεία τομής της γραφικής παράστασης της f^{-1} με τους άξονες.

(Απάντ.: ii. $D_{f^{-1}} = (-6, +\infty)$, $f^{-1}(x) = 4 - \sqrt{6+x}$ iii. $A(0, 4 - \sqrt{6})$ $B(10, 0)$)

17.5. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = 2e^{x-1} - 1$

- Να αποδείξετε ότι η f είναι 1-1
- Να βρείτε την f^{-1}
- Να βρείτε τα σημεία τομής της γραφικής παράστασης της f^{-1} με τους άξονες.

(Απάντ.: $f^{-1}(x) = \ln \frac{x+1}{2} + 1$ $D_{f^{-1}} = (-1, +\infty)$)

17.6. Δίνονται οι συναρτήσεις $f(x) = 4x + 2$ και $g(x) = 2f^{-1}(x) + 1$. Να βρείτε τη συνάρτηση g^{-1} .

(Απάντ.: $D_{g^{-1}} = \mathbb{R}$, $g^{-1}(x) = 2x$)

17.7. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \alpha x + \beta$, με $\alpha \neq 0$. Να βρείτε τα

$\alpha, \beta \in \mathbb{R}$, αν ισχύει ότι: $f(x) = f^{-1}(x) + 3$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$

(Απάντ.: $\alpha = 1$, $\beta = \frac{3}{2}$)

17.8. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{\alpha - e^x}{1 + e^x}$, με $\alpha \in \mathbb{R}$. Η γραφική παράσταση της f διέρχεται από το σημείο $M\left(\ln 3, -\frac{1}{2}\right)$.

- Να βρείτε τον αριθμό α .
- Να αποδείξετε ότι η f είναι 1-1
- Να βρείτε την f^{-1}
- Να αποδείξετε ότι η f^{-1} είναι περιττή.

(Απάντ.: i. $\alpha = 1$ iii. $D_{f^{-1}} = (-1, 1)$, $f^{-1}(x) = \ln \frac{1-x}{x+1}$)

17.9. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \ln x - \ln(x-2)$.

- Να αποδείξετε ότι η f είναι 1-1
- Να ορίσετε την αντίστροφη της f

- iii. Να βρείτε τα σημεία τομής της γραφικής παράστασης της f^{-1} με την ευθεία $y = 3$.

$$(\text{Απάντηση: ii. } D_{f^{-1}} = (0, +\infty), \ f^{-1}(x) = \frac{2e^x}{e^x - 1} \quad \text{iii. } \Sigma(\ln 3, 3))$$

17.10. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{\alpha - x}{1 + x}$, όπου $\alpha \in \mathbb{R}$. Αν η γραφική

- παράσταση της f διέρχεται από το σημείο $M(-3, -2)$, τότε:

  - να βρείτε τον αριθμό α
  - να αποδείξετε ότι η f είναι αντιστρέψιμη
  - να αποδείξετε ότι οι συναρτήσεις f και f^{-1} είναι ίσες.

(Απάντ.: i. $\alpha = 1$ iii. $D_f = \mathbb{R} - \{-1\}$)

17.11. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{3x+\alpha}{x+1}$, με $\alpha \in \mathbb{R} - \{-3\}$.

$$(\text{Απάντ.: ii. α. 11} \quad \beta. D_{f^{-1}} = \mathbb{R} - \{3\} \quad f^{-1}(x) = \frac{x-11}{3-x})$$

17.12. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{\alpha}{1-x}$, με $\alpha \in \mathbb{R}$, της οποίας η γραφική παράσταση διέρχεται από το σημείο $M\left(\frac{3}{2}, -2\right)$.

- i. Να βρείτε τον αριθμό α .
  - ii. Να αποδείξετε ότι η f είναι αντιστρέψιμη
  - iii. Να βρείτε τις συναρτήσεις $f \circ f$ και f^{-1} και να εξετάσετε αν είναι ίσες.

(Απόντ.: i. $\alpha = 1$)

17.13. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \ln \frac{\alpha - \sqrt{x}}{\alpha + \sqrt{x}}$, με $\alpha \in \mathbb{R}$, της οποίας η

γραφική παράσταση διέρχεται από το σημείο $M\left(\frac{1}{4}, -\ln 3\right)$.

- Να βρείτε τον αριθμό α και το πεδίο ορισμού της f .
- Να αποδείξετε ότι η f είναι αντιστρέψιμη.
- Να ορίσετε τη συνάρτηση f^{-1} .

(Απάντ.: i. $\alpha = 1$ iii. $D_{f^{-1}} = (-\infty, 0]$ $f^{-1}(x) = \left(\frac{-e^x + 1}{e^x + 1} \right)^2$)

17.14. Δίνονται οι συναρτήσεις: $f(x) = e^x + 1$ και $g(x) = \frac{e^x + 1}{e^x - 1}$

- Να αποδείξετε ότι η f είναι 1-1 και να βρείτε την f^{-1}
- Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση g είναι περιττή
- Να βρείτε τη συνάρτηση $g \circ f^{-1}$

(Απάντ.: i. $f^{-1}(x) = \ln(x - 1)$ $D_{g \circ f^{-1}} = (1, 2) \cup (2, +\infty)$ $g \circ f^{-1}(x) = \frac{x}{x-2}$)

17.15. Δίνονται οι συναρτήσεις $f, g: (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ με $f(x) = \frac{1}{x}$ και

$g(x) = x + 2$.

- Να αποδείξετε ότι οι f και g είναι αντιστρέψιμες.
- Να βρείτε τη συνάρτηση $h = f \circ g$
- Να αποδείξετε ότι οι συναρτήσεις h^{-1} και $g^{-1} \circ f^{-1}$ είναι ίσες.

(Απάντ.: ii. $h(x) = \frac{1}{x+2}$, $D_h = (0, +\infty)$, iii. $D_{h^{-1}} = D_{g^{-1} \circ f^{-1}} = \left(0, \frac{1}{2}\right), \frac{1}{x} - 2$)

17.16. Δίνεται συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, η οποία έχει σύνολο τιμών το

$\mathbb{R}$ και ικανοποιεί τη σχέση: $f^3(x) + 2f(x) + x = 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$

- Να αποδείξετε ότι η γραφική παράσταση της f διέρχεται από την αρχή των αξόνων.

- ii. Να αποδείξετε ότι η f είναι αντιστρέψιμη
- iii. Να ορίσετε την f^{-1}

(Απάντ.: iii. $f^{-1}(x) = -x^3 - 2x, x \in \mathbb{R}$)

17.17. Δίνεται συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, η οποία έχει σύνολο τιμών το $\mathbb{R}$ και ικανοποιεί τη σχέση: $(f \circ f)(x) - 3f(x) = x - 4$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$

- i. Να αποδείξετε ότι η f είναι 1-1
- ii. Να βρείτε τον τύπο της $f^{-1}(x)$ σε συνάρτηση με την $f(x)$.

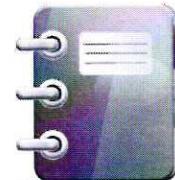
(Απάντ.: ii. $f^{-1}(x) = f(x) - 3x + 4, D_{f^{-1}} = \mathbb{R}$)

17.18. Δίνεται συνάρτηση $f: \mathbb{R}^* \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει:

$$f^3(x) + xf(x) - 1 = 0 \quad \text{για κάθε } x \in \mathbb{R}^*$$

- i. Να αποδείξετε ότι $f(x) \neq 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}^*$
- ii. Να αποδείξετε ότι η f είναι 1-1
- iii. Να βρείτε την αντίστροφη της f .

(Απάντ.: iii. $f^{-1}(x) = -x^2 + \frac{1}{x}, D_{f^{-1}} = (-\infty, 0) \cup (0, 1) \cup (1, +\infty)$)

18.**Εξισώσεις - Ανισώσεις με Αντίστροφη**

18.1. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = x^3 + 2x$.

- Να αποδείξετε ότι η f είναι αντιστρέψιμη.
- Να βρείτε το $f^{-1}(-3)$
- Να λύσετε την εξίσωση: $f^{-1}(f(x^2 - 5) + 15) = 2$

(Απάντ.: ii. -1 iii. $x = 2$ ή $x = -2$)

18.2. Δίνεται συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει $f(2) = 10$

και $(f \circ f)(x) = 3x - 5$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$

- Να αποδείξετε ότι η f είναι αντιστρέψιμη
- Να βρείτε το $f^{-1}(2)$
- Να λύσετε την εξίσωση: $f(f^{-1}(|x| - 2) - 5) = 2$

(Απάντ.: ii. 5   iii. $x = 3$ ή $x = -3$)

18.3. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = e^{1-x} - x$.

- Να αποδείξετε ότι η f είναι αντιστρέψιμη.
- Να λύσετε την ανίσωση $f^{-1}(1 - x) > x$.

(Απάντ.: ii. $x < 1$)

18.4. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \ln(\alpha e^x + 1)$, όπου $\alpha \in \mathbb{R}$, της οποίας η

γραφική παράσταση διέρχεται από το σημείο $A(2\ln 2, 2\ln 3)$.

- Να βρείτε τον αριθμό α .
- Να αποδείξετε ότι η f είναι αντιστρέψιμη
- Να ορίσετε την f^{-1}
- Να λύσετε την ανίσωση $f(x) < f^{-1}(\ln 7)$

(Απόλτ.: i. $\alpha = 2$ iii. $f^{-1}(x) = \ln \frac{e^x - 1}{2}$, $D_{f^{-1}} = (0, +\infty)$ iv. $x < 0$)

18.5. Δίνεται η συνάρτηση: $f(x) = -2x^3 - 3x + 1$

- i. Να αποδείξετε ότι η f είναι αντιστρέψιμη
- ii. Να λύσετε την ανίσωση: $f^{-1}(f(x^2 - 4)) - 22 < 2$

(Απάντ.: ii. $-2 < x < 2$)

18.6. Δίνεται συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει

$$(f \circ f)(x) + f(x) = 3x - 4 \quad \text{για κάθε } x \in \mathbb{R} \quad \text{και } f(3) = 8$$

- i. Να βρείτε το $f(8)$
- ii. Να αποδείξετε ότι η f είναι 1-1
- iii. Να βρείτε το $f^{-1}(3)$
- iv. Να λύσετε την εξίσωση: $f(f^{-1}(x^2 - 4x) - 3) = 3$

(Απάντ.: i. -3   iii. 5   iv. $x = 1$ ή $x = 3$)

18.7. Δίνεται συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, γνησίως μονότονη, της οποίας

η γραφική παράσταση διέρχεται από τα σημεία $A(2, 6)$ και $B(4, 3)$.

- i. Να βρείτε το είδος της μονοτονίας της f .
- ii. Να εξηγήσετε γιατί ορίζεται η f^{-1} .
- iii. Να λύσετε την εξίσωση: $f(f^{-1}(x^2 - 5x) + 2) = 3$
- iv. Να λύσετε την ανίσωση: $f^{-1}(f(x^2 - x) - 3) < 4$

(Απάντ.: i. γν. φθίνουσα   iii. $x = -1$ ή $x = 6$ iv. $-1 < x < 2$)

18.8. Δίνεται συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, με σύνολο τιμών το $\mathbb{R}$, για την οποία ισχύει: $f^3(x) + 2f(x) + x = 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$

- i. Να αποδείξετε ότι η f είναι 1-1
- ii. Να ορίσετε τη συνάρτηση f^{-1}
- iii. Να λύσετε την εξίσωση $f(-9x + 15) = x - 1$.

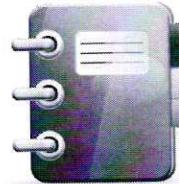
(Απάντ.: ii. $f^{-1}(x) = -x^3 - 2x$, $x \in \mathbb{R}$ iii. $x = 2$ ή $x = -2$ ή $x = 3$)

18.9. Έστω συνάρτηση f ώστε να ισχύει $f(f(f(x))) = 2x - 7$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Δίνεται ακόμη ότι $f(1) = 3$, $f(3) = 9$. Να αποδείξετε ότι η f είναι 1-1 και να λύσετε την εξίσωση $f^{-1}(x) = 9$.

18.10. Έστω η f με $f(x) = \ln x + x - 1$

- i. Να αποδείξετε ότι η f αντιστρέφεται.
- ii. Να λύσετε την εξίσωση $f(x) = f^{-1}(e + 1)$
- iii. Να λύσετε την εξίσωση $\ln \frac{2\lambda^2+1}{\lambda^2+5} = 4 - \lambda^2$.

(Απάντ: ii. $x = e$, iii. $\lambda = 2$ ή $\lambda = -2$)

19.

C_f και C_{f⁻¹}

19.1. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = e^{x-2} + x - 1$.

- i. Να αποδείξετε ότι η f είναι αντιστρέψιμη.
- ii. Να βρείτε τα σημεία τομής των γραφικών παραστάσεων των συναρτήσεων f και f^{-1} .

(Απάντ.: ii. A(2, 2))

19.2. Δίνεται η συνάρτηση: $f(x) = -x^3 - x + 12$

- i. Να αποδείξετε ότι η f είναι αντιστρέψιμη
- ii. Να βρείτε το σημείο τομής της γραφικής παράστασης της f^{-1} με την ευθεία $y = x$.
- iii. Να λύσετε την ανίσωση: $f^{-1}(f(|x| - 1) + 8) < 1$

(Απάντ.: ii. A(2, 2), iii. $x \in (-3, 3)$)

19.3. Δίνεται συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, η οποία έχει σύνολο τιμών το $\mathbb{R}$ και ικανοποιεί τη σχέση: $2f^3(x) + f(x) = x + 16$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$

- i. Να αποδείξετε ότι η f είναι αντιστρέψιμη
- ii. Να ορίσετε την f^{-1}
- iii. Να βρείτε τα σημεία τομής της γραφικής παράστασης της f και της ευθείας $y = x$.

(Απάντ.: $f^{-1}(x) = 2x^3 + x - 16$, $x \in \mathbb{R}$ iii. A(2, 2))

19.4. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = 3x^5 + x + 3$.

- i. Να αποδείξετε ότι η f είναι αντιστρέψιμη
- ii. Να βρείτε τα σημεία τομής των γραφικών παραστάσεων των συναρτήσεων f και f^{-1}

20.

Επαναληπτικές Ασκήσεις

20.1. Δίνεται η συνάρτηση f με τύπο $f(x) = 2x^{2011} + 5x - 7$,

$x \in \mathbb{R}$.

- Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση f είναι γνησίως αύξουσα στο $\mathbb{R}$.
- Να λύσετε την εξίσωση $f(x) = 0$.
- Να βρείτε το πρόσημο της συνάρτησης f .

Απάντ: ii. $x = 1$, iii. $f(x) > 0 \Leftrightarrow x \in (1, +\infty)$

(ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ)

20.2. Δίνεται η συνάρτηση f με $f(x) = 4 \sqrt{e^x - 2} + 3$.

- Να βρείτε το πεδίο ορισμού της.
- Να βρείτε το σύνολο τιμών της.
- Να ορίσετε την f^{-1} .

Απάντ: i. $A = [\ln 2, +\infty)$, ii. $[3, +\infty)$, iii. $f^{-1}(x) = \ln(2 + \left(\frac{y-3}{4}\right)^2)$, $D_{f^{-1}} = [3, +\infty)$

(ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ)

20.3. Δίνεται η συνάρτηση f με $f(x) = 2\ln(\sqrt{x-1} + 1) + 3$

- Να βρείτε το πεδίο ορισμού της f .
- Να αποδείξετε ότι η f είναι "1-1"
- Να ορίσετε την f^{-1}
- Να λύσετε την εξίσωση $f^{-1}(1+x) = 2$

Απάντ: i. $A = [1, +\infty)$, iii. $f^{-1}(x) = (e^{\frac{x-3}{2}} - 1)^2 + 1$, $D_{f^{-1}} = [3, +\infty)$, iv. $x = 2\ln 2 + 2$

(ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ)

20.4. Δίνεται η συνάρτηση f με $f(x) = 3x^{2011} + 2x - 5$, $x \in \mathbb{R}$

- Να αποδείξετε ότι η f είναι γνησίως αύξουσα στο $\mathbb{R}$.
- Να αποδείξετε ότι η εξίσωση $f(x) = 0$ έχει ακριβώς μία ρίζα την $x = 1$.

iii. Να βρείτε το πρόσημο της f .

Απάντ: iii. $f(x) > 0 \Leftrightarrow x > 1$

(ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ)

20.5. Δίνεται η συνάρτηση f με $f(x) = \ln(3e^x + 1) - 2$.

- Να βρείτε το πεδίο ορισμού της f .
- Να αποδείξετε ότι η f αντιστρέφεται.
- Να ορίσετε την f^{-1}
- Να λύσετε την ανίσωση $f(x) < f^{-1}(\ln 5 - 2) - 2$.

Απάντ: i. $\mathbb{R}$, ii. $f^{-1}(x) = \ln\left(\frac{e^{x+2}-1}{3}\right)$ $D_{f^{-1}} = (-2, +\infty)$

(ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ)

20.6. Δίνεται η συνάρτηση f με $f(x) = -2x^3 - 3x - 1$.

- Να βρείτε το είδος της μονοτονίας της f .
- Να αποδείξετε ότι η f αντιστρέφεται.
- Να λυθεί η εξίσωση $f^{-1}(x) = 2$
- Να λυθεί η ανίσωση $f^{-1}(x) \geq x + 1$

Απάντ: i. f γν. φθιν, iii. $x = -23$, iv. $x \leq -1$

(ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ)

20.7. Δίνεται η συνάρτηση $f: \mathbb{R}^* \rightarrow \mathbb{R}$ και η συνάρτηση g με τύπο

$$g(x) = \ln \frac{x+2}{2-x}.$$

- Να βρείτε το πεδίο ορισμού της fog .
- Να βρείτε τη συνάρτηση f αν ισχύει: $(fog)(x) = x$.
- Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση f είναι περιττή.

Απάντ: i. $(-2, 0) \cup (0, 2)$, ii. $f(x) = \frac{2e^x - 2}{e^x + 1}$

(ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ)

20.8. Δίνεται η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει:

$$(f \circ f)(x) + 2f(x) = 2x + 1 \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R} \text{ και } f(2) = 5.$$

- Να βρείτε το $f(5)$.
- Να αποδείξετε ότι η f αντιστρέφεται.